

พระราชบัญญัติ

ประกันชีวิต

พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕

เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒⁽¹⁾ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่การประกอบธุรกิจประกันชีวิตของธนาคารออมสินตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารออมสิน

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“บริษัท”⁽²⁾ หมายความว่า บริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามพระราชบัญญัตินี้ และหมายความรวมถึงสาขาของบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

“สำนักงานใหญ่” หมายความว่า รวมถึงสำนักงานสาขาของบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

“การประกอบธุรกิจประกันชีวิต” หมายความว่า รวมถึงการประกอบธุรกิจประกันต่อด้วย

“เงินกองทุน”⁽³⁾ (ยกเลิก)

“ตัวแทนประกันชีวิต” หมายความว่า ผู้ซึ่งบริษัทมอบหมายให้ทำการชักชวนให้บุคคลทำสัญญาประกันชีวิตกับบริษัท

“นายหน้าประกันชีวิต” หมายความว่า ผู้ซึ่งหรือจัดการให้บุคคลทำสัญญาประกันชีวิตกับบริษัท โดยกระทำเพื่อบำเหน็จเนื่องจากการนั้น

“คณะกรรมการ”⁽⁴⁾ หมายความว่า คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

“กองทุน”⁽⁵⁾ หมายความว่า กองทุนประกันชีวิต

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน”⁽⁶⁾ หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยมอบหมาย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
มาตรา ๕/๑⁽⁷⁾ การดำเนินการใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ที่กระทำโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ถ้าคณะกรรมการมิได้กำหนดวิธีการในการดำเนินการนั้น ให้บริษัท ตัวแทนประกันชีวิต นายหน้าประกันชีวิต นักคณิตศาสตร์ประกันภัย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติไว้เป็นการเฉพาะ การดำเนินการนั้นต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๖⁽⁸⁾ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง* รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้กับออกประกาศตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บริษัท

มาตรา ๗⁽⁹⁾ การประกอบธุรกิจประกันชีวิตจะกระทำได้เมื่อได้จัดตั้งขึ้นในรูปบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด และโดยได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตจากรัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

การขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อรัฐมนตรี และเมื่อรัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาอนุมัติให้ประกอบธุรกิจประกันชีวิตแล้ว ให้ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัด และดำเนินการวางหลักทรัพย์ประกันตามมาตรา ๒๐ พร้อมทั้งดำรงไว้ซึ่งเงินกองทุนตามมาตรา ๒๗ ภายในหกเดือนนับแต่วันที่ได้จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัดแล้ว

เมื่อรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ยื่นคำขอใบอนุญาตได้ดำเนินการตามที่กำหนดในวรรคสองแล้ว ให้ออกใบอนุญาตให้แก่บริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้น

ในกรณีที่บริษัทมหาชนจำกัดไม่สามารถวางหลักทรัพย์หรือดำรงเงินกองทุนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ให้ถือว่าการอนุมัติให้ประกอบธุรกิจประกันชีวิตสิ้นผล

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และในการอนุญาตรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขได้ด้วยก็ได้

มาตรา ๘ บริษัทประกันชีวิตต่างประเทศจะตั้งสาขาของบริษัทเพื่อประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามพระราชบัญญัตินี้ได้ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ในการนี้ รัฐมนตรีจะอนุญาตโดยมีเงื่อนไขก็ได้

การขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตและการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตโดยตั้งเป็นสาขาของบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

สาขาของบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ต้องดำรงทรัพย์สินไว้ในประเทศไทยตามจำนวน ชนิด วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* ประกาศกำหนด จำนวนทรัพย์สินที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* กำหนดต้องไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินกองทุนที่บริษัทต้องดำรงตามมาตรา ๒๗

รัฐมนตรีจะออกใบอนุญาตตามความในวรรคหนึ่งก็ต่อเมื่อบริษัทได้วางหลักทรัพย์ประกันตามมาตรา ๒๐ และดำรงไว้ซึ่งทรัพย์สินในประเทศไทยตามวรรคสามแล้ว

บริษัทที่เป็นสาขาของบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศจะเปิดสาขา ณ ที่ใด ๆ ก็ได้

สาขาให้หมายความรวมถึงสำนักงานที่แยกออกจากสำนักงานใหญ่ของบริษัทไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร และได้รับเงินค่าใช้จ่ายจากบริษัทไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงสถานที่ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนให้ใช้เป็นที่ตั้งหน่วยปฏิบัติการข้อมูล สถานที่เก็บเอกสาร และสถานที่ฝึกอบรมที่เกี่ยวกับกิจการของบริษัท

มาตรา ๙⁽¹⁰⁾ หุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิของบริษัทต้องเป็นหุ้นชนิดระบุชื่อผู้ถือและมีมูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนไว้ไม่เกินหุ้นละหนึ่งร้อยบาท

การออกหุ้นบุริมสิทธิตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ทั้งนี้ นายทะเบียนจะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้เอาประกันภัยโดยไม่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดก็ได้

มาตรา ๑๐⁽¹¹⁾ บริษัทต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และต้องมีการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ในกรณีที่มิเหตุสมควร คณะกรรมการอาจอนุญาตให้บุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยถือหุ้นได้ถึงร้อยละสิบเก้าของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และให้มีกรรมการที่เป็นบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยได้เกินหนึ่งในสี่ แต่ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ในกรณีที่บริษัทมีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน หรือเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของบริษัทใด หรือเพื่อความมั่นคงของธุรกิจประกันชีวิต รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจผ่อนผันให้บริษัทมีจำนวนหุ้นหรือกรรมการแตกต่างไปจากที่กำหนดในวรรคสองได้

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคสอง การขอผ่อนผันและการผ่อนผันตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาที่คณะกรรมการหรือรัฐมนตรีกำหนด

เมื่อคณะกรรมการได้อนุญาตหรือรัฐมนตรีได้ผ่อนผันแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยประกาศการอนุญาตหรือการผ่อนผันนั้นพร้อมด้วยเหตุผลและเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑ บุคคลใดได้หุ้นของบริษัทใดมา และการได้มานั้นเป็นเหตุให้จำนวนหุ้นหรือบุคคลผู้ถือหุ้นอยู่เป็นไปโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ และไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ บุคคลนั้นจะยกเอาการถือหุ้นในส่วนที่เกินจำนวนที่ถือไว้ขึ้นใช้ยื่นต่อบริษัทนั้นมิได้ และบริษัทจะจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอื่นใดให้แก่บุคคลนั้น หรือให้บุคคลนั้นออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมของผู้ถือหุ้นตามจำนวนหุ้นส่วนที่เกินมิได้

มาตรา ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ให้บริษัทตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่าสามเดือนก่อนการประชุมผู้ถือหุ้นทุกคราว และแจ้งผลการตรวจสอบต่อนายทะเบียนตามรายการและภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด ในกรณีที่พบว่าจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นถือหุ้นโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ ให้บริษัทแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตรวจพบและให้ผู้ถือหุ้นดำเนินการแก้ไขภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันรับแจ้ง

มาตรา ๑๓ บทบัญญัติมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มิให้นำมาใช้บังคับแก่บริษัทที่เป็นสาขาของบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศตามมาตรา ๘

มาตรา ๑๔^[12] การโอนหรือรับโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วน หรือการควบกันของบริษัทให้กระทำได้เฉพาะกับบริษัทด้วยกันเท่านั้น

ในกรณีที่บริษัทประสงค์จะโอนหรือรับโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วน หรือควบกันตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการบริษัทดังกล่าวร่วมกันจัดทำโครงการแสดงรายละเอียดการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ ในการให้ความเห็นชอบคณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นควรเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้เอาประกันภัย หรือเพื่อความมั่นคงของการดำเนินกิจการของบริษัทด้วยก็ได้

มาตรา ๑๔/๑^[13] การโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วน เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตามมาตรา ๑๔ วรรคสองแล้ว ให้ดำเนินการโอนกิจการได้ ทั้งนี้ การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ในกรณีเป็นการโอนกิจการทั้งหมดของบริษัทให้ถือว่าการโอนมีผลสมบูรณ์เมื่อบริษัทที่โอนและบริษัทที่รับโอนได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ตามมาตรา ๑๔ วรรคสองแล้ว และให้มีผลเป็นการยกเลิกใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตที่ออกให้แก่บริษัทที่โอนกิจการนั้น

มาตรา ๑๔/๒⁽¹⁴⁾ การควบบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด

การควบบริษัทตามวรรคหนึ่ง ให้มีผลสมบูรณ์เมื่อบริษัทที่จะควบกันได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๔ วรรคสองแล้ว และให้ถือว่าบริษัทที่ควบกันได้รับอนุมัติให้ประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง

เมื่อได้มีการจดทะเบียนการควบบริษัท และดำเนินการวางหลักทรัพย์ประกันตามมาตรา ๒๐ พร้อมทั้งดำรงไว้ซึ่งเงินกองทุนตามมาตรา ๒๗ แล้ว ให้รัฐมนตรีออกใบอนุญาตให้แก่บริษัทที่ควบกันและให้มีผลเป็นการยกเลิกใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตที่ออกให้แก่บริษัทเดิม

มาตรา ๑๔/๓⁽¹⁵⁾ ในการโอนกิจการของบริษัทให้แก่บริษัทอื่นทั้งหมดหรือบางส่วน หรือการควบบริษัท หากมีการโอนสินทรัพย์ที่มีหลักประกันเป็นอย่างอื่นที่มีสิทธิจำนอง สิทธิจำนำ หรือสิทธิอันเกิดขึ้นแต่การค้ำประกัน ซึ่งยอมตกไปได้แก่ผู้รับโอนตามมาตรา ๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว ให้หลักประกันเป็นอย่างอื่นนั้นตกแก่บริษัทที่รับโอนกิจการหรือบริษัทที่ควบกัน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๕⁽¹⁶⁾ นอกจากค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตบริษัท ต้องเสียค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับการประกอบธุรกิจประกันชีวิตทุกปี เว้นแต่ปีที่ยกเลิกใบอนุญาต

บริษัทใดไม่ชำระค่าธรรมเนียมรายปีภายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินให้นายทะเบียนมีคำสั่งห้ามบริษัทนั้นดำเนินการขยายธุรกิจ ทั้งนี้ จนกว่าบริษัทจะชำระค่าธรรมเนียมให้ถูกต้องและครบถ้วน และนายทะเบียนได้ยกเลิกคำสั่งห้ามบริษัทดำเนินการขยายธุรกิจ

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ กรณีใดเป็นการขยายธุรกิจตามวรรคสองให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๗/๖ วรรคสอง และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนมาตรา ๒๗/๖ วรรคหนึ่ง ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๔/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖⁽¹⁷⁾ (ยกเลิก)

มาตรา ๑๗⁽¹⁸⁾ บริษัทตามมาตรา ๗ ที่จะเปิดสาขา ย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่ หรือสำนักงานสาขา หรือเลิกสาขา ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๘ วรรคหก มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๘⁽¹⁹⁾ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการเป็นผู้รับประกันภัยโดยทำสัญญาประกันชีวิตกับบุคคลใด ๆ เว้นแต่จะเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต

ห้ามมิให้ผู้ใดใช้กรรมธรรม์ประกันภัยของบริษัทซึ่งตนไม่มีสิทธิใช้ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “ประกันชีวิต” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน นอกจากบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) บริษัท

(๒) สมาคมที่มีสมาชิกส่วนมากเป็นบริษัทหรือสมาคมที่มีสมาชิกส่วนมากเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัท

(๓) สมาคมที่มีสมาชิกส่วนมากเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต

(๔) สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานที่มีสมาชิกส่วนมากเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัท

(๕) ตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตที่ใช้เพื่อเป็นคำแสดงชื่อในธุรกิจการเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตของตน แล้วแต่กรณี

(๖) สถาบันการศึกษาวิชาประกันชีวิตหรือสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันชีวิตซึ่งใช้เพื่อเป็นคำแสดงชื่อของสถาบันนั้น

(๗) กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง สมาชิก หรือผู้มีฐานะ มีตำแหน่ง หรือหน้าที่ใด ๆ ในบริษัท สมาคม สหภาพแรงงาน สถาบันการศึกษาวิชาประกันชีวิต หรือสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันชีวิตตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๖) ซึ่งใช้เพื่อแสดงความเป็นกรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง สมาชิก หรือผู้มีฐานะ มีตำแหน่ง หรือหน้าที่ของตนในบริษัท สมาคม สหภาพแรงงาน หรือสถาบันดังกล่าว

การใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจของตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตตาม (๕) ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่นายทะเบียนประกาศกำหนด^[20]

มาตรา ๒๐ บริษัทต้องมีหลักทรัพย์ของบริษัทวางไว้กับนายทะเบียนเป็นหลักทรัพย์ประกันมีมูลค่าตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

หลักทรัพย์ของบริษัทที่ต้องวางไว้กับนายทะเบียนจะเป็นเงินสด พันธบัตรรัฐบาลไทย หรือทรัพย์สินอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* ประกาศกำหนดก็ได้

บริษัทอาจขอเปลี่ยนแปลงหลักทรัพย์ประกันที่วางไว้ได้ ทั้งนี้ ภายใต้งบคั้วรรคหนึ่งและวรรคสอง

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่หลักทรัพย์ประกันของบริษัทใดมีมูลค่าลดต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* สั่งให้บริษัทนั้นนำหลักทรัพย์ประกันมาเพิ่มจนครบจำนวนที่กำหนดภายในสองเดือนนับแต่วันได้รับคำสั่ง

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่หลักทรัพย์ประกันของบริษัทใดมีมูลค่าเพิ่มขึ้นกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการ

ประกอบธุรกิจประกันภัย* มีอำนาจสั่งถอนหลักทรัพย์ประกันส่วนที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นนั้นได้ตามคำขอของบริษัทซึ่งสามารถพิสูจน์ได้ถึงมูลค่าที่เพิ่มขึ้น

มาตรา ๒๓⁽²¹⁾ ให้บริษัทจัดสรรเบี้ยประกันภัยไว้เป็นเงินสำรองประกันภัยสำหรับกรมธรรม์ประกันภัยที่ยังมีความผูกพันอยู่ และเงินสำรองอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

เงินสำรองตามวรรคหนึ่งจะเป็นเงินสด พันธบัตรรัฐบาลไทย หรือทรัพย์สินอย่างอื่นก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และสัดส่วนที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๔⁽²²⁾ คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดให้บริษัทวางเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ไว้กับนายทะเบียนเป็นมูลค่าไม่เกินร้อยละสี่สิบห้าของเงินสำรองตามมาตรา ๒๓

การวางเงินสำรองตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่หลักทรัพย์ประกันที่บริษัทวางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๐ และเงินสำรองที่บริษัทวางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ เป็นทรัพย์สินที่การโอนหรือการได้มาซึ่งทรัพย์สินนั้นจะต้องจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย หรือต้องกระทำต่อบุคคลอื่นซึ่งเกี่ยวข้องกับการโอนหรือการได้มาซึ่งทรัพย์สินนั้นให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องนั้นทราบ และห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องนั้นโอนหรือให้ไปซึ่งทรัพย์สินนั้น จนกว่านายทะเบียนจะมีหนังสือแจ้งการถอนหรือการเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๒๖⁽²³⁾ หลักทรัพย์ประกันที่บริษัทวางไว้ตามมาตรา ๒๐ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ที่บริษัทวางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี ทั้งนี้ ตลอดเวลาที่บริษัทยังมีได้เลิกกัน รวมทั้งเวลาที่บริษัทยังคงดำรงอยู่เท่าที่จำเป็นเพื่อการชำระบัญชี

ในกรณีที่บริษัทเลิกกัน ให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมีบุริมสิทธิพิเศษเหนือทรัพย์สินที่วางเป็นหลักทรัพย์ประกันตามมาตรา ๒๐ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ และมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินดังกล่าวก่อนเจ้าหนี้บุริมสิทธิพิเศษอื่น

ในกรณีที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมีบุริมสิทธิพิเศษเหนือทรัพย์สินที่วางเป็นหลักทรัพย์ประกันตามมาตรา ๒๐ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ และให้ดำเนินการตามมาตรา ๖๖/๒ และมาตรา ๖๖/๓

ทรัพย์สินของบริษัทนอกจากหลักทรัพย์ประกันตามมาตรา ๒๐ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ ให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมีสิทธิได้รับชำระหนี้เป็นอย่างเดียวกันกับผู้ทรงบุริมสิทธิในมูลค่าภาษีอากรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

หมวด ๑/๑

การดำรงเงินกองทุนและสินทรัพย์สภาพคล่อง⁽²⁴⁾

มาตรา ๒๗⁽²⁵⁾ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดประเภทและชนิดของเงินกองทุนรวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคำนวณเงินกองทุนของบริษัท

บริษัทต้องดำรงไว้ซึ่งเงินกองทุนตลอดเวลาที่ประกอบธุรกิจประกันชีวิตเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สิน ภาระผูกพัน หรือความเสี่ยงตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การกำหนดอัตราการดำรงเงินกองทุนตามวรรคสอง คณะกรรมการจะกำหนดตามขนาดหรือประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ภาระผูกพัน หรือความเสี่ยงรวมทุกประเภทหรือแต่ละประเภทก็ได้

ในกรณีที่บริษัทมีการซื้อหุ้นคืนตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด มิให้นำหุ้นที่ซื้อคืนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของเงินกองทุน โดยให้หักเงินกองทุนออกตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ห้ามบริษัทนำเงินกองทุนไปใช้ก่อภาระผูกพัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๗/๑⁽²⁶⁾ บริษัทต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สิน ภาระผูกพัน หรือเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การกำหนดอัตราการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะกำหนดแต่เพียงบางประเภทหรือทุกประเภท หรือจะกำหนดอัตราส่วนของแต่ละประเภทในอัตราใดก็ได้

อัตราการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรานี้ ถ้าเป็นการเพิ่มอัตราดังกล่าวต้องประกาศล่วงหน้าก่อนวันใช้บังคับไม่น้อยกว่าหกสิบวัน

มาตรา ๒๗/๒⁽²⁷⁾ สินทรัพย์สภาพคล่อง ได้แก่

(๑) เงินสด หรือเงินฝากธนาคารตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๒) หลักทรัพย์รัฐบาลไทย หรือหลักทรัพย์ธนาคารแห่งประเทศไทย

(๓) หุ้นกู้หรือพันธบัตรที่กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินค้ำประกันเงินต้นและดอกเบี้ย

(๔) สินทรัพย์อื่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

สินทรัพย์สภาพคล่องตาม (๒) (๓) และ (๔) ต้องปราศจากภาระผูกพันและสามารถโอนเปลี่ยนมือได้

มาตรา ๒๗/๓⁽²⁸⁾ บริษัทต้องบริหารสินทรัพย์ หนี้สิน ภาระผูกพัน และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ให้มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับชำระเบี้ยประกันภัย การกู้ยืมเงิน หรือการรับเงินจากผู้เอาประกันภัยหรือประชาชนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๗/๔⁽²⁹⁾ ให้บริษัทจัดสรรสินทรัพย์ไว้สำหรับหนี้สินและภาระผูกพันตามสัญญาประกันชีวิต ทั้งนี้ ตามประเภท ชนิด และสัดส่วนที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ให้บริษัทนำเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ยกเว้นส่วนที่บริษัทวางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ และสินทรัพย์ตามวรรคหนึ่งฝากกับสถาบันการเงินหรือดำเนินการอย่างอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ห้ามบริษัทนำสินทรัพย์ตามวรรคสองไปใช้ก่อภาระผูกพัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๗/๕⁽³⁰⁾ ให้บริษัทจัดทำรายงานการดำรงเงินกองทุนเสนอต่อนายทะเบียนทุกเดือนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่นายทะเบียนประกาศกำหนด

ในกรณีที่เงินกองทุนของบริษัทใดลดลงต่ำกว่าเงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง ให้บริษัทเสนอโครงการเพื่อแก้ไขฐานะเงินกองทุนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียนหรือวันที่ผู้สอบบัญชีหรือบริษัทตรวจพบ

โครงการตามวรรคสองอย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ขั้นตอนที่จะเพิ่มเงินกองทุนให้เพียงพอ
- (๒) ระดับเงินกองทุนที่คาดว่าจะดำรงในแต่ละไตรมาสภายในระยะเวลาของโครงการ
- (๓) ประเภทและธุรกิจที่จะประกอบการ
- (๔) ระยะเวลาของโครงการซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปี

ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบ นายทะเบียนจะต้องพิจารณาและแจ้งให้บริษัททราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับโครงการ ทั้งนี้ การให้ความเห็นชอบจะกำหนดเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาไว้ด้วยก็ได้

ในกรณีที่นายทะเบียนไม่ให้ความเห็นชอบโครงการ หรือบริษัทไม่เห็นด้วยกับเงื่อนไข หรือเงื่อนไขเวลานายทะเบียนกำหนด ให้บริษัทมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๗/๖⁽³¹⁾ ในระหว่างดำเนินการตามโครงการที่ได้รับความเห็นชอบตามมาตรา ๒๗/๕ บริษัทสามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ แต่จะดำเนินการขยายธุรกิจไม่ได้จนกว่าจะสามารถดำรงเงินกองทุนได้ตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง

การขยายธุรกิจของบริษัทตามวรรคหนึ่งให้หมายถึง

- (๑) การรับประกันภัยรายใหม่ หรือการขยายวงเงินการรับประกันภัยของกรมธรรม์ประกันภัยที่มีอยู่
- (๒) การเพิ่มความเสี่ยงในการลงทุนประกอบธุรกิจอื่นของบริษัท
- (๓) การก่อภาระผูกพันเพิ่มเติม เว้นแต่เป็นการดำเนินการตามภาระผูกพันที่มีอยู่
- (๔) การทำสัญญาแต่งตั้งตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตเพิ่มเติม
- (๕) การรับโอนกิจการของบริษัท

กรณีใดเป็นการเพิ่มความเสี่ยงตาม (๒) หรือเป็นการก่อภาระผูกพันเพิ่มเติมตาม (๓) ให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนประกาศกำหนด

มาตรา ๒๗/๗⁽³²⁾ ให้นายทะเบียนพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๕๓ เมื่อมีกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) บริษัทไม่เสนอโครงการตามมาตรา ๒๗/๕ ต่อนายทะเบียนภายในกำหนดเวลา
- (๒) บริษัทไม่ดำเนินการตามโครงการ หรือดำเนินการไม่เป็นไปตามโครงการที่ได้รับความเห็นชอบตามมาตรา ๒๗/๕ ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขหรือเงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนด
- (๓) โครงการที่เสนอตามมาตรา ๒๗/๕ ไม่ได้รับความเห็นชอบและบริษัทไม่ยื่นอุทธรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

หมวด ๒

การควบคุมบริษัท

มาตรา ๒๘ นอกจากการประกันชีวิต บริษัทจะลงทุนประกอบธุรกิจอื่นใดได้เฉพาะที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* ประกาศกำหนด ในการนี้คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* จะกำหนดเงื่อนไขสำหรับการประกอบธุรกิจนั้น ๆ ให้บริษัทปฏิบัติตามก็ได้

มาตรา ๒๙ กรมธรรม์ประกันภัยที่บริษัทออกให้แก่ผู้เอาประกันภัย ต้องเป็นไปตามแบบและข้อความที่นายทะเบียนได้ให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ รวมทั้งเอกสารประกอบหรือแนบท้ายกรมธรรม์ประกันภัยด้วย

แบบและข้อความที่นายทะเบียนได้ให้ความเห็นชอบไว้แล้วตามวรรคหนึ่ง เมื่อนายทะเบียนเห็นสมควรหรือเมื่อบริษัทร้องขอ นายทะเบียนจะสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมหรือยกเลิกแบบหรือข้อความนั้นบางส่วนหรือทั้งหมดก็ได้

ในกรณีที่บริษัทออกกรมธรรม์ประกันภัยแตกต่างไปจากแบบหรือข้อความที่นายทะเบียนได้ให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ผู้เอาประกันภัย

..

หรือผู้รับประโยชน์ตามกฎหมายประกันภัยมีสิทธิเลือกให้บริษัทต้องรับผิดชอบในการชำระหนี้ตามแบบกรมธรรม์ประกันภัยหรือข้อความที่บริษัทออกให้ นั้น หรือตามแบบหรือข้อความที่นายทะเบียนได้ให้ความเห็นชอบไว้แล้วก็ได้ และไม่ว่าผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ตามกฎหมายประกันภัยจะใช้สิทธิดังกล่าวนี้ประการใดหรือไม่ ย่อมไม่เป็นเหตุให้บริษัทพ้นจากความผิดที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่บริษัทออกกรมธรรม์ประกันภัยโดยใช้แบบหรือข้อความที่นายทะเบียนมิได้ให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ผู้เอาประกันภัยจะเลือกให้บริษัทต้องรับผิดชอบตามกฎหมายประกันภัยนั้น หรือจะบอกเลิกสัญญาประกันชีวิตนั้นเสีย และให้บริษัทคืนเบี้ยประกันภัยทั้งสิ้นที่ได้ชำระไว้แล้วแก่บริษัทก็ได้ และไม่ว่าผู้เอาประกันภัยจะใช้สิทธิดังกล่าวนี้ประการใดหรือไม่ ย่อมไม่เป็นเหตุให้บริษัทพ้นความผิดที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ อัตราเบี้ยประกันภัยที่บริษัทกำหนด จะต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน

อัตราเบี้ยประกันภัยที่นายทะเบียนเห็นชอบไว้แล้ว เมื่อนายทะเบียนเห็นสมควรหรือเมื่อบริษัทร้องขอ นายทะเบียนจะสั่งให้เปลี่ยนอัตรานั้นเสียใหม่ก็ได้ การเปลี่ยนอัตราใหม่ไม่มีผลกระทบกระเทือนกรมธรรม์ประกันภัยที่ได้กำหนดอัตราเบี้ยประกันภัยที่นายทะเบียนได้ให้ความเห็นชอบไว้ก่อนแล้ว

มาตรา ๓๐/๑⁽³³⁾ ให้ถือว่าข้อความหรือภาพที่โฆษณา หรือหนังสือชักชวนเป็นส่วนหนึ่งของกรมธรรม์ประกันภัย หากข้อความหรือภาพใดมีความหมายขัดกับข้อความในกรมธรรม์ประกันภัย ให้ตีความไปในทางที่เป็นคุณแก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ตามกฎหมายประกันภัย แล้วแต่กรณี

วรรคสอง⁽³⁴⁾ (ยกเลิก)

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้บริษัทออกกรมธรรม์ประกันภัยโดยระบุจำนวนเงินอันจะพึงใช้ให้เป็นเงินตราต่างประเทศแก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์

มาตรา ๓๒ การคำนวณผลกำไรของบริษัทว่ามีหรือไม่และเท่าใดเพื่อประโยชน์ในการจ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้น บริษัทต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้บริษัทกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย

(๒) ลดทุนโดยมิได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย*

(๓) ฝากเงินไว้ที่อื่นนอกจากที่ธนาคาร บริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์

(๔) เก็บเงินสดไว้ที่อื่นนอกจากเก็บไว้ที่สำนักงานของบริษัท

(๕) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดให้แก่กรรมการ ผู้จัดการ ที่ปรึกษา พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัทเพื่อเป็นค่านายหน้าหรือค่าตอบแทนสำหรับหรือเนื่องจาก

ธุรกิจหรือการกระทำใด ๆ เว้นแต่เป็นการจ่ายบำเหน็จ เงินเดือน โบนัส หรือเงินอย่างอื่นที่พึงจ่ายตามปกติ

(๖) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดให้แก่ตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต นอกจากเงินค่าจ้างหรือบำเหน็จที่พึงจ่ายตามปกติ

(๗) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดล่วงหน้าให้แก่บุคคลใด เป็นค่านายหน้าหรือค่าตอบแทนสำหรับงานที่จะทำให้แก่บริษัท

(๘) จ่ายบำเหน็จให้แก่บุคคลที่ช่วยให้มีการทำสัญญาประกันชีวิต ซึ่งมีใช้ตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตของบริษัท

(๙) ซื้อหรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ เว้นแต่

(ก) เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับประกอบธุรกิจหรือสำหรับใช้เพื่อสวัสดิการของพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทตามสมควร

(ข) เพื่อใช้สำหรับการลงทุนประกอบธุรกิจอื่นที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* ประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๘

(ค) เป็นอสังหาริมทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากการรับชำระหนี้หรือจากการบังคับจำนอง

การซื้อหรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ตาม (ก) หรือ (ข) หรือการได้อสังหาริมทรัพย์มาจากการรับชำระหนี้ตาม (ค) ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียน ในการอนุญาตนายทะเบียนจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ไว้ด้วยก็ได้

(๑๐) ให้ประโยชน์เป็นพิเศษแก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย

(๑๑) รับชำระเบี้ยประกันภัยจากผู้เอาประกันภัยลดลงต่ำกว่าจำนวนที่ต้องชำระ

(๑๒) ตั้งหรือมอบหมายบุคคลอื่นนอกจากตัวแทนประกันชีวิต นายหน้าประกันชีวิต หรือพนักงานของบริษัทซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงินเป็นผู้รับชำระเบี้ยประกันภัย

(๑๓) ออกกรมธรรม์ประกันภัยโดยไม่มีลายมือชื่อของกรรมการผู้มีอำนาจผูกพันบริษัทและไม่ได้ประทับตราของบริษัทตามที่ได้จดทะเบียนไว้ หรือไม่มีลายมือชื่อของผู้จัดการสาขาของบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตและไม่ได้ประทับตราของบริษัทนั้นด้วย ถ้ามี

(๑๔) โฆษณาจูงใจอันเป็นเท็จหรือเกินความจริงเกี่ยวกับบริษัทหรือธุรกิจประกันชีวิตของบริษัท

(๑๕) ตั้งหรือมอบหมายบุคคลอื่นนอกจากตัวแทนประกันชีวิตของบริษัทไปชักชวนซื้อหรือจัดการให้บุคคลทำสัญญาประกันชีวิตกับบริษัท ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการกระทำของกรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัทซึ่งกระทำการในนามบริษัท หรือ

(๑๖)⁽³⁵⁾ ขายหรือให้อสังหาริมทรัพย์ใด ๆ หรือสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่ารวมกันสูงกว่าที่นายทะเบียนกำหนดแก่กรรมการบริษัท หรือซื้อทรัพย์สินจากกรรมการบริษัท ทั้งนี้ รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรรมการบริษัทตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากคณะกรรมการบริษัทและได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน

มาตรา ๓๔⁽³⁶⁾ บริษัทต้องจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่ตกเป็นของบริษัทตามมาตรา ๓๓ (๙) ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) อสังหาริมทรัพย์ที่บริษัทมิได้เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับประกอบธุรกิจ หรือสำหรับใช้เพื่อสวัสดิการของพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัท หรือเพื่อใช้สำหรับการลงทุนประกอบธุรกิจอื่นตามมาตรา ๓๓ (๙) (ก) หรือ (ข) ถ้ามิได้ใช้อสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวแล้วให้จำหน่ายภายในห้าปีนับแต่วันที่เลิกใช้

(๒) อสังหาริมทรัพย์ที่บริษัทได้มาจากการรับชำระหนี้ หรือจากการบังคับจำนองตามมาตรา ๓๓ (๙) (ค) ให้จำหน่ายภายในห้าปีนับแต่วันที่ได้มา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนให้มีไว้เพื่อใช้ในกิจการตามมาตรา ๓๓ (๙) (ก) หรือ (ข)

นายทะเบียนอาจขยายระยะเวลาตาม (๑) และ (๒) ได้อีกตามระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ นายทะเบียนอาจกำหนดเงื่อนไขในการให้ขยายระยะเวลาไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๓๕⁽³⁷⁾ กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัท หรือที่ปรึกษาของบริษัทต้องเป็นบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี หรือเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันภัย และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๒) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

(๓) เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัทในช่วงเวลาที่บริษัทนั้นถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตหรือใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งนายทะเบียนด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเช่นนั้นในช่วงเวลาดังกล่าว

(๔) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัทอื่นที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต เว้นแต่จะได้รับการยกเว้นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๕) ถูกถอดถอนจากการเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัทตามมาตรา ๕๔

(๖) เป็นข้าราชการการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๗) เป็นข้าราชการหรือพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมบริษัท เว้นแต่กรณีของบริษัทที่เป็นรัฐวิสาหกิจ หรือได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเพื่อช่วยเหลือการดำเนินงานของบริษัทหรือเป็นผู้ได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๕๔

(๘) มีประวัติเสียหายหรือดำเนินกิจการใดที่มีลักษณะที่แสดงถึงการขาดความรับผิดชอบหรือความรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพในฐานะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์

มาตรา ๓๖⁽³⁸⁾ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๑ ห้ามมิให้บริษัทมอบหมายหรือยินยอมให้บุคคลใดทำการรับประกันชีวิตโดยใช้กรรมธรรม์ประกันภัยของบริษัท

ห้ามมิให้บริษัทมอบหมายหรือยินยอมให้บุคคลใดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกรรมธรรม์ประกันภัยบางส่วนหรือทั้งหมดนอกจากการประกันต่อ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

มาตรา ๓๗ ห้ามมิให้บริษัทประวิงการจ่ายเงินแก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ตามกรรมธรรม์ประกันภัย หรือประวิงการคืนเบี้ยประกันภัยที่ต้องจ่าย หรือคืนโดยไม่เหตุอันสมควร หรือจ่ายหรือคืนไปโดยไม่สุจริต

การกระทำหรือการปฏิบัติใด ๆ ของบริษัทที่จะถือว่าเป็นการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* ประกาศกำหนด

มาตรา ๓๗/๑⁽³⁹⁾ ในกรณีที่มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการประกันภัย การจ่ายค่าสินไหมทดแทน การชดใช้เงินหรือประโยชน์อื่นใดตามกรรมธรรม์ประกันภัย นายทะเบียนอาจจัดให้มีการพิจารณาข้อร้องเรียนและดำเนินการไต่สวนได้

มาตรา ๓๘⁽⁴⁰⁾ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขใด ๆ ให้บริษัทปฏิบัติในเรื่องดังต่อไปนี้ได้

(๑) การเก็บเบี้ยประกันภัย

(๒) การประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัท

(๓) การประกันต่อ

(๔) การจำแนกประเภทค่าใช้จ่าย

(๕) การกำหนดวิธีการออกและเสนอขายกรรมธรรม์ประกันภัย อัตราเงินค่าเวนคืนตามกรรมธรรม์ประกันภัย อัตรามูลค่าการใช้เงินสำเร็จตามกรรมธรรม์ประกันภัย และอัตราขยายระยะเวลาการใช้เงินตามกรรมธรรม์ประกันภัย และเงื่อนไขในการจ่ายเงินนั้น

(๖) การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือบำเหน็จสำหรับตัวแทนประกันชีวิตและนายหน้าประกันชีวิต

(๗) การกำหนดแบบ ขนาด ตัวอักษร ภาษาที่ใช้ และข้อความของเอกสารแสดงการรับเงินของบริษัท

(๘) การให้กู้ยืมเงินโดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน

(๙) การแบ่งจ่ายคืนเงินปันผลให้แก่ผู้เอาประกันภัย

(๑๐) การกำหนดประเภทและอัตราอย่างสูงของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรับประกันภัย

(๑๑) การรับเงิน การจ่ายเงิน การตรวจสอบ และการควบคุมภายใน

(๑๒) การชดใช้เงินตามสัญญาประกันชีวิต

(๑๓) การกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการบริหารจัดการความเสี่ยงของบริษัท

มาตรา ๓๙ ในการติดต่อกับประชาชน บริษัทต้องเปิดทำการตามวันและเวลาที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* ประกาศกำหนด แต่ทั้งนี้ บริษัทจะเปิดทำการเกินกว่าที่กำหนดก็ได้

มาตรา ๔๐ ให้บริษัทจัดทำสมุดทะเบียนและสมุดบัญชีเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัทตามแบบและรายการที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* กำหนด

เมื่อมีเหตุจะต้องลงในสมุดทะเบียนและสมุดบัญชีของบริษัทเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท ให้บริษัทลงรายการที่เกี่ยวกับเหตุนั้นในสมุดทะเบียนและสมุดบัญชีเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท ทั้งนี้ ไม่ช้ากว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่เหตุอันจะต้องลงรายการนั้น

มาตรา ๔๑ ให้บริษัทเก็บรักษาสมุดทะเบียนและสมุดบัญชีตามมาตรา ๔๐ ไว้ที่สำนักงานของบริษัทไม่น้อยกว่าสิบปีนับแต่วันที่ลงรายการครั้งสุดท้ายในสมุดทะเบียนหรือสมุดบัญชีนั้น หรือนับแต่วันที่บริษัทพ้นจากความรับผิดชอบตามรายการที่มีความรับผิดชอบที่สุด ทั้งนี้ แล้วแต่อย่างใดจะยาวกว่า

มาตรา ๔๒ ผู้มีส่วนได้เสียจะขอตรวจสอบสมุดทะเบียนตามมาตรา ๔๐ เฉพาะรายการที่ตนเกี่ยวข้องหรือจะขอให้บริษัทคัดสำเนารายการดังกล่าวโดยรับรองว่าถูกต้องด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเสียค่าบริการตามที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* กำหนด

มาตรา ๔๓⁽⁴¹⁾ บริษัทต้องจัดทำและยื่นงบการเงินและรายงานเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัทต่อคณะกรรมการ ดังต่อไปนี้

(๑) งบการเงินรายไตรมาสที่ผู้สอบบัญชีได้สอบทานแล้ว

(๒) งบการเงินสำหรับรอบปีปฏิทินที่ล่วงมาที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นแล้ว

(๓) รายงานประจำปีแสดงการดำเนินงานของบริษัท

การจัดทำและยื่นงบการเงินและรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด และผู้สอบบัญชีต้องเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี

สำหรับบริษัทที่เป็นสาขาของบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศ นอกจากต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ต้องส่งรายงานประจำปีของบริษัทประกันชีวิต

ต่างประเทศที่ตนเป็นสาขาด้วยภายในห้าเดือนนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของบริษัทประกันชีวิต
ต่างประเทศนั้น

มาตรา ๔๔ ถ้าปรากฏว่ารายงานประจำปีของบริษัทส่งตามมาตรา ๔๓
วรรคหนึ่ง ไม่ถูกต้องหรือไม่มีการครบถ้วนบริบูรณ์ ให้คณะกรรมการกำกับและส่งเสริม
การประกอบธุรกิจประกันภัย* มีอำนาจสั่งให้บริษัทแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องหรือครบถ้วน
บริบูรณ์ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย*
กำหนด

ในกรณีที่บริษัทไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าบริษัทมิได้ส่ง
รายงานประจำปีตามมาตรา ๔๓

มาตรา ๔๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บริษัทยื่นรายงานหรือเอกสาร
ใด ๆ เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจประกันชีวิต โดยคณะกรรมการจะให้ทำคำชี้แจงเพื่อ
อธิบายหรือขยายความแห่งรายงานหรือเอกสารนั้นด้วยก็ได้^[42]

รายงานหรือเอกสารที่ยื่นหรือแสดงหรือทำคำชี้แจงเพื่ออธิบายหรือขยาย
ความตามวรรคหนึ่ง บริษัทต้องทำให้ครบถ้วนตรงต่อความเป็นจริง

มาตรา ๔๖^[43] ให้บริษัทประกาศรายการงบดุลและงบกำไรขาดทุนตาม
แบบที่คณะกรรมการกำหนดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งงบการเงินตามมาตรา ๔๓ (๒)
ในหนังสือพิมพ์รายวันที่ออกจำหน่ายแพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า
สามวันและให้เปิดเผยไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขาของบริษัท
ไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนด้วย

มาตรา ๔๖/๑^[44] เพื่อประโยชน์ในการให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลเกี่ยว
กับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้บริษัทเปิด
เผยข้อมูลดังกล่าวได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๗^[45] ให้บริษัทส่งรายงานประจำปีการคำนวณความรับผิดชอบ
กรมธรรม์ประกันภัยที่รับรองโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยต่อคณะกรรมการตามแบบ
หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๘ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจสอบ
กิจการและฐานะการเงินของบริษัท และเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ ให้นายทะเบียนและ
พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ

(๑) เข้าไปในสำนักงานของบริษัทในระหว่างเวลาทำการเพื่อทราบข้อเท็จ
จริง ในการนี้ให้มีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานอื่น ๆ จากกรรมการ ผู้จัดการ ที่ปรึกษา
พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัทและสอบถามบุคคลดังกล่าวได้

(๒) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจของบริษัท หรือสถานที่ใด ๆ ที่มีเหตุอัน
ควรสงสัยว่ามีสมุดบัญชี เอกสาร หรือดวงตรา หรือหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการสินทรัพย์
และหนี้สินของบริษัท เพื่อตรวจสอบหรือประเมินราคาทรัพย์สินของบริษัท ในระหว่างเวลา
ทำการหรือในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก

(๓) สั่งให้บริษัทหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทส่งเอกสารหรือหลัก
ฐานอื่น ๆ

(๔) เรียกบุคคลดังกล่าวใน (๑) หรือ (๓) มาให้ถ้อยคำหรือจะสั่งให้บุคคลดังกล่าวยื่นคำชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงตามที่ต้องการก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ

มาตรา ๕๐ ผู้มีส่วนได้เสียชอบที่จะขอตรวจดูสมุดทะเบียนและเอกสารที่เกี่ยวข้องแก่สมุดทะเบียนที่นายทะเบียนเก็บรักษาไว้ และขอคัดสำเนาโดยมีคำรับรองของนายทะเบียนได้ โดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๕๑^[46] บริษัทใดประสงค์จะเลิกประกอบธุรกิจประกันชีวิต ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อคณะกรรมการ

เพื่อพิทักษ์ประโยชน์ของผู้เอาประกันภัย ผู้รับประโยชน์ตามกฎหมายประกันภัยหรือผู้มีส่วนได้เสีย ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาอย่างน้อยดังต่อไปนี้ ให้บริษัทต้องปฏิบัติให้แล้วเสร็จก่อนที่คณะกรรมการจะอนุญาตให้เลิกกิจการ

(๑) วิธีจัดการหรือการโอนภาระผูกพันตามกฎหมายประกันภัยที่ยังมีผลผูกพันอยู่

(๒) วิธีการบอกกล่าวให้ผู้เอาประกันภัย ผู้รับประโยชน์ตามกฎหมายประกันภัยและผู้มีส่วนได้เสียทราบและใช้สิทธิตามกฎหมาย

(๓) การโอนหรือการขอรับเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ที่บริษัทวางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔

(๔) การจัดการทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการประกันชีวิตและกิจการที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๘

(๕) ระยะเวลาของการดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔)

ในกรณีที่คณะกรรมการอนุญาตให้เลิกประกอบธุรกิจประกันชีวิต และบริษัทประสงค์จะเลิกบริษัท การเลิกบริษัทให้มีผลนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตให้เลิกประกอบธุรกิจประกันชีวิตและให้มีการชำระบัญชี แต่ในกรณีที่ประสงค์จะเลิกบริษัท ให้บริษัทดำเนินการแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิโดยเปลี่ยนแปลงชื่อและวัตถุประสงค์ไม่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจประกันชีวิต

ในการชำระบัญชีหรือการแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิ ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด

ในกรณีที่บริษัทซึ่งเป็นสาขาของบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศเลิกกิจการ ให้มีการชำระบัญชีในการชำระบัญชานั้นให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๑/๑⁽⁴⁷⁾ ให้บริษัทที่ได้รับอนุญาตให้เลิกประกอบธุรกิจประกันชีวิตส่งคืนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตต่อนายทะเบียนพร้อมที่ยื่นคำขอรับคืนหลักทรัพย์ประกันที่บริษัทวางไว้ตามมาตรา ๒๐ ทั้งนี้ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๖ วรรคสอง และวรรคสาม

มาตรา ๕๒ จำนวนเงินที่ผู้เอาประกันภัย หรือผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัย หรือทายาทของผู้เอาประกันภัยมีสิทธิได้รับตามกรมธรรม์ประกันภัย หากมิได้เรียกร้องจากบริษัทจนล่วงพ้นอายุความแล้ว ให้บริษัทนำส่งเงินดังกล่าวเข้ากองทุนภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ครบกำหนดอายุความ

มาตรา ๕๓⁽⁴⁸⁾ เมื่อมีกรณีใดกรณีหนึ่งตามมาตรา ๒๗/๗ หรือปรากฏหลักฐานต่อนายทะเบียนว่าบริษัทใดมีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน นายทะเบียนด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บริษัทนั้นแก้ไขฐานะหรือการดำเนินการดังกล่าวได้ภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด หรือสั่งให้เพิ่มทุนหรือลดทุนเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง ก็ได้

ในกรณีที่บริษัทใดไม่เพิ่มทุนหรือลดทุนภายในกำหนดเวลาที่นายทะเบียนสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าคำสั่งของนายทะเบียนเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาตามคำสั่งของนายทะเบียนดังกล่าว

ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนที่จะต้องให้บริษัทใดเพิ่มทุนหรือลดทุนเพื่อให้บริษัทนั้นสามารถพยุงฐานะและการดำเนินการต่อไปได้ นายทะเบียนด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการจะสั่งให้บริษัทเพิ่มทุนหรือลดทุนทันทีก็ได้ โดยให้ถือว่าคำสั่งของนายทะเบียนดังกล่าวเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

ในการเพิ่มทุนหรือลดทุนตามวรรคสองหรือวรรคสาม มิให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๓๖ วรรคสอง (๒) มาตรา ๑๓๙ และมาตรา ๑๔๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับ

มาตรา ๕๔ เมื่อปรากฏหลักฐานต่อนายทะเบียนว่าบริษัทใดมีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน หรือกรรมการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทใด ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๕๓ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้บริษัทนั้นถอดถอนกรรมการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทผู้เป็นต้นเหตุดังกล่าวออกจากตำแหน่งได้

ในกรณีที่นายทะเบียนสั่งถอดถอนบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้บริษัทนั้นแต่งตั้งบุคคลอื่นโดยความเห็นชอบจากนายทะเบียนเข้าดำรงตำแหน่งดังกล่าวแทนภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันถอดถอน

ในกรณีที่บริษัทใดไม่ถอดถอนบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือถอดถอนแล้วไม่แต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทนตามวรรคสอง นายทะเบียนด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* มีอำนาจสั่งถอดถอนบุคคลดังกล่าวหรือแต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนไปดำรงตำแหน่งเป็นเวลาไม่เกินสามปี และมีให้นำความในมาตรา ๓๕ (๔) มาใช้บังคับ

ให้ผู้ซึ่งนายทะเบียนแต่งตั้งตามวรรคสามได้รับคำตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย*กำหนด โดยให้จ่ายจากทรัพย์สินของบริษัทนั้น และในระหว่างเวลาที่บุคคลดังกล่าวดำรงตำแหน่งอยู่ ผู้ถือหุ้นของบริษัทจะมีมติเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งของนายทะเบียนมิได้

บุคคลซึ่งถูกถอดถอนตามคำสั่งของนายทะเบียนจะเข้าไปเกี่ยวข้องหรือดำเนินการใด ๆ ในบริษัทนั้นไม่ได้ไม่ว่าโดยทางตรงและทางอ้อม

ให้ถือว่าคำสั่งของนายทะเบียนที่ให้ถอดถอนหรือแต่งตั้งตามมาตรานี้เป็นมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งตามมาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๔ แล้ว แต่ฐานะการเงินและการดำเนินงานของบริษัทก็ยังไม่ดีขึ้น รัฐมนตรีจะสั่งให้มีการควบคุมบริษัทนั้น หรือจะมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจของบริษัทนั้นเสียก็ได้

มาตรา ๕๖ เมื่อมีการควบคุมบริษัทใด ให้นายทะเบียนแจ้งคำสั่งนั้นไปยังบริษัท และให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของบริษัทนั้น กับทั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษาและหนังสือพิมพ์รายวันที่ออกจำหน่ายในท้องถิ่นที่สำนักงานใหญ่ของบริษัทตั้งอยู่อย่างน้อยสองฉบับ

มาตรา ๕๗ เมื่อมีการควบคุมบริษัทใด ให้รัฐมนตรีตั้งคณะกรรมการควบคุมบริษัทนั้นประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสองคน คณะกรรมการควบคุมบริษัท* มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินกิจการของบริษัทนั้นได้ ทุกประการและให้ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของบริษัทนั้น ทั้งนี้ มิให้นำความในมาตรา ๓๕ (๔) มาใช้บังคับ

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

คณะกรรมการควบคุมบริษัท* มีอำนาจมอบหมายให้กรรมการ พนักงาน และลูกจ้างของบริษัทที่ถูกควบคุมหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ของบริษัทได้

การตั้งคณะกรรมการควบคุมบริษัท* และการแต่งตั้งกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๘ เมื่อมีการควบคุมบริษัทใด ห้ามมิให้กรรมการและพนักงานของบริษัทดำเนินกิจการของบริษัทนั้น เว้นแต่จะได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการควบคุมบริษัท

มาตรา ๕๙ เมื่อมีการควบคุมบริษัทใด ให้กรรมการ พนักงาน และลูกจ้างของบริษัทนั้นจัดการตามควร เพื่อปกป้องรักษาทรัพย์สินและประโยชน์ของบริษัทไว้ และรับรายงานกิจการและมอบทรัพย์สินพร้อมด้วยสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตรา และสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของบริษัทให้แก่คณะกรรมการควบคุมบริษัทนั้นโดยมิชักช้า

มาตรา ๖๐ คณะกรรมการควบคุมบริษัทมีอำนาจสั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้แสดง หรือส่งสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตราและหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของบริษัทที่ถูกควบคุม

มาตรา ๖๑ เมื่อคณะกรรมการควบคุมบริษัทเห็นว่าบริษัทที่ถูกควบคุมจะดำเนินกิจการของตนเองต่อไปได้ ให้รายงานต่อรัฐมนตรี ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรจะมีคำสั่งให้เลิกการควบคุมเสียก็ได้ เมื่อรัฐมนตรีมีคำสั่งเช่นนั้น ให้นายทะเบียนแจ้งคำสั่งนั้นไปยังบริษัทและให้ประกาศคำสั่งในราชกิจจานุเบกษาและหนังสือพิมพ์รายวันที่ออกจำหน่ายในท้องถิ่นที่สำนักงานใหญ่ของบริษัทตั้งอยู่อย่างน้อยสองฉบับ

มาตรา ๖๒ เมื่อคณะกรรมการควบคุมบริษัทเห็นว่าบริษัทที่ถูกควบคุมไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ และมีเหตุสมควรเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามมาตรา ๖๔ ให้รายงานต่อรัฐมนตรี ถ้ารัฐมนตรีเห็นว่ามีความสมควรจะมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตของบริษัทนั้นเสียตามมาตรา ๖๔ ก็ได้

มาตรา ๖๓ คณะกรรมการควบคุมบริษัทอาจได้รับเงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* กำหนดโดยให้จ่ายจากทรัพย์สินของบริษัท

หมวด ๓

การเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต

มาตรา ๖๔ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต เมื่อปรากฏแก่รัฐมนตรีว่าบริษัท

(๑) มีหนี้สินเกินกว่าทรัพย์สินหรือมีฐานะการเงินไม่มั่นคงอันอาจเกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน

(๒) ผ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง เงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด หรือประกาศที่ออกหรือกำหนดตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรี นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในเมื่ออาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน

(๓) หยุดประกอบธุรกิจประกันชีวิตโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๔) ประวิงการจ่ายเงินที่ต้องใช้ตามกรมธรรม์ประกันภัย หรือประวิงการคืนเบี้ยประกันภัยที่ต้องจ่ายหรือคืนโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจ่ายหรือคืนไปโดยไม่สุจริต

(๕) ถ้าประกอบธุรกิจประกันชีวิตต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน

มาตรา ๖๕ เมื่อบริษัทใดถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตให้บริษัทนั้นเลิกกันนับแต่วันที่ถูกล้างเพิกถอนใบอนุญาตและให้มีการชำระบัญชี ในการชำระบัญชานั้นให้คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* แต่งตั้งผู้ชำระบัญชี การใดที่เป็นอำนาจหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ ผู้ถือหุ้นให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียน

มาตรา ๖๖ เพื่อประโยชน์แก่การชำระบัญชี ให้ถือว่าบริษัทซึ่งเป็นสาขาของบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศเป็นบริษัทจำกัด และเพื่อประโยชน์แก่การนี้ ให้ถือว่านายทะเบียนและสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* เป็นนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่ง

และพาณิชย์ แล้วแต่กรณี และการเสนอรายงานต่อที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น ให้เสนอต่อนายทะเบียน แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบถึงสิทธิเรียกร้องใด ๆ ที่มีต่อบริษัทประกันชีวิตต่างประเทศนั้น

มาตรา ๖๖/๑⁽⁴⁹⁾ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการชำระบัญชีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับแก่บริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต เว้นแต่ที่ได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๖/๒⁽⁵⁰⁾ นับแต่วันที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต

(๑) ให้นายทะเบียนส่งมอบหลักทรัพย์ประกันที่บริษัทวางไว้ตามมาตรา ๒๐ และเงินสำรองตามมาตรา ๒๓ ที่วางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๔ ให้แก่ผู้ชำระบัญชีภายในสามสิบวัน

(๒) ให้กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัท ที่ปรึกษาและพนักงานของบริษัทส่งมอบบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ทั้งหมดของบริษัทให้แก่ผู้ชำระบัญชีภายในเจ็ดวัน

มาตรา ๖๖/๓⁽⁵¹⁾ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง ให้ผู้ชำระบัญชีส่งจดหมายลงทะเบียนไปรษณีย์ไปยังเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่ปรากฏชื่อในบัญชีและเอกสารของบริษัทเพื่อให้ผู้นั้นยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชี พร้อมทั้งให้ประกาศว่าบริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต และให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชีภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กำหนดในประกาศ เมื่อเจ้าหนี้ดังกล่าวได้ยื่นคำทวงหนี้แล้ว ให้อายุความสะดุดหยุดลง

ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันครบกำหนดเวลายื่นคำทวงหนี้ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ชำระบัญชีตรวจสอบจำนวนเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยและจำนวนหนี้ที่เจ้าหนี้ดังกล่าวแต่ละรายมีสิทธิได้รับชำระหนี้ทุกสัญญารวมกัน และให้ผู้ชำระบัญชีนำหลักทรัพย์ประกันและเงินสำรองที่ได้รับการส่งมอบจากนายทะเบียนตามมาตรา ๖๖/๒ (๑) มาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่ยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชีเฉพาะเจ้าหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้งตามส่วนเฉลี่ยของมูลหนี้ก่อนที่จะร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้บริษัทล้มละลาย หลังจากนั้นให้ผู้ชำระบัญชีออกหนังสือรับรองให้เจ้าหนี้แต่ละราย รวมทั้งให้แจ้งข้อมูลรายชื่อเจ้าหนี้ จำนวนหนี้ จำนวนหนี้ที่ได้รับชำระแล้ว จำนวนหนี้คงเหลือ และรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหนี้ดังกล่าวให้นายทะเบียนและกองทุนทราบด้วย

การประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ชำระบัญชีประกาศในหนังสือพิมพ์ที่จำหน่ายแพร่หลายทั่วประเทศไม่น้อยกว่าสามฉบับเป็นเวลาสามวันติดต่อกันด้วย

ลักษณะของมูลหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยตามวรรคหนึ่ง และการแจ้งข้อมูลรายชื่อเจ้าหนี้ จำนวนหนี้ จำนวนหนี้ที่ได้รับชำระแล้ว จำนวนหนี้คงเหลือ และรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหนี้ตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๖๖/๔⁽⁵²⁾ ในการขายหรือโอนสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันของบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตของผู้ชำระบัญชี มิให้นำ

มาตรา ๒๓๗ และมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือมาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

การขายหรือโอนสินทรัพย์ของบริษัทตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการขายหรือโอนสินทรัพย์ที่มีหลักประกันเป็นอย่างอื่นที่มีใช้สิทธิจำนอง สิทธิจำนำ หรือสิทธิอันเกิดขึ้นแต่การค้ำประกัน ซึ่งยอมตกแก่ผู้รับโอนตามมาตรา ๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว ให้หลักประกันเป็นอย่างอื่นนั้นตกแก่บุคคลที่รับซื้อหรือรับโอน แล้วแต่กรณี

ในการขายหรือโอนสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันของบริษัทตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้บุคคลที่รับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันเข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ถ้ามค้านพยานที่สืบมาแล้วและคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ แต่หากการคัดค้านหรือถ้ามค้านพยานดังกล่าวจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่คู่ความ ศาลอาจไม่อนุญาตก็ได้ และในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาบังคับตามสิทธิเรียกร้องนั้นแล้ว ก็ให้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้นได้

มาตรา ๖๗ ผู้ชำระบัญชีซึ่งคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* แต่งตั้งตามมาตรา ๖๕ อาจได้รับเงินค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* กำหนด โดยให้จ่ายจากทรัพย์สินของบริษัท

หมวด ๔

ตัวแทนประกันชีวิตและนายหน้าประกันชีวิต

มาตรา ๖๘⁽⁵³⁾ ผู้ใดจะกระทำการเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

คำขอรับใบอนุญาตและใบอนุญาต ให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด

ใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิต ให้ระบุด้วยว่าเป็นตัวแทนประกันชีวิตของบริษัทใด

มาตรา ๖๙⁽⁵⁴⁾ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตต้อง

(๑) มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(ก) บรรลุนิติภาวะ

(ข) มีภูมิลำเนาในประเทศไทย

(ค) ได้รับการศึกษาวิชาประกันชีวิตตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยประกาศกำหนด หรือสอบความรู้เกี่ยวกับการประกันชีวิตได้ตามหลักสูตร วิธีการ และเงื่อนไขที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยประกาศกำหนด

(๒) ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(ข) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริต เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันยื่นคำขอรับใบอนุญาต

(ค) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(ง) เป็นนายหน้าประกันชีวิต

(จ) อยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิต หรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต หรือใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัย หรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยประกันวินาศภัย

(ฉ) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิต หรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต หรือใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันวินาศภัย หรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัย ตามกฎหมายว่าด้วยประกันวินาศภัย และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาต

(ช) มีประวัติเสียหายหรือประวัติที่แสดงถึงการขาดความรับผิดชอบตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๗๐ ผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๖๙ ซึ่งประสงค์จะเป็นตัวแทนประกันชีวิตของบริษัทใด ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตของบริษัทนั้นต่อนายทะเบียนพร้อมด้วยหนังสือแสดงความต้องการของบริษัทให้ผู้นั้นเป็นตัวแทนประกันชีวิตและหนังสือรับรองว่าผ่านการอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย หรือผ่านการอบรมตามหลักสูตรและวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยประกาศกำหนด⁽⁵⁵⁾

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด⁽⁵⁶⁾

ผู้ที่เป็นตัวแทนประกันชีวิตของบริษัทใดอยู่แล้ว อาจขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตของบริษัทอื่นอีกได้ คำขอรับใบอนุญาตเช่นว่านี้ ผู้ขอต้องยื่นหนังสือแสดงความยินยอมของบริษัทที่ผู้นั้นเป็นตัวแทนประกันชีวิตอยู่แล้วพร้อมด้วยหนังสือแสดงความต้องการของบริษัทใหม่ที่ต้องมีข้อความแสดงไว้ด้วยว่าบริษัทใหม่นั้นได้ทราบแล้วว่าผู้ขอเป็นตัวแทนประกันชีวิตของบริษัทใดอยู่แล้ว เมื่อนายทะเบียนได้ออกใบอนุญาตแล้วให้แจ้งบริษัทที่เกี่ยวข้องทราบ

หนังสือแสดงความต้องการตามวรรคหนึ่งและหนังสือแสดงความยินยอมตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๗๐/๑⁽⁵⁷⁾ บริษัทต้องร่วมรับผิดชอบกับตัวแทนประกันชีวิตต่อความเสียหายที่ตัวแทนประกันชีวิตนั้นได้ก่อขึ้นจากการกระทำการเป็นตัวแทนประกันชีวิตของบริษัท

มาตรา ๗๐/๒⁽⁵⁸⁾ (ยกเลิก)

มาตรา ๗๑^[59] ให้ตัวแทนประกันชีวิตมีสิทธิรับเบี้ยประกันภัยในนามของบริษัท

ตัวแทนประกันชีวิตอาจทำสัญญาประกันชีวิตในนามของบริษัทได้เมื่อได้รับหนังสือมอบอำนาจจากบริษัท

นายหน้าประกันชีวิตหรือพนักงานของบริษัทซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงินอาจรับเบี้ยประกันภัยในนามของบริษัทได้ เมื่อได้รับหนังสือมอบอำนาจจากบริษัท

หนังสือมอบอำนาจของบริษัทตามวรรคสองและวรรคสามให้ทำตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด

หนังสือมอบอำนาจของบริษัท แม้มิได้ทำตามแบบที่นายทะเบียนกำหนดก็ไม่เป็นเหตุให้เสื่อมสิทธิของผู้เอาประกันภัย ผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๗๑/๑^[60] (ยกเลิก)

มาตรา ๗๑/๒^[61] (ยกเลิก)

มาตรา ๗๒^[62] บุคคลธรรมดาซึ่งจะขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต ต้องไม่เป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือเป็นกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัทใด และให้นำความในมาตรา ๖๙ (๑) (ก) (ข) และ (ค) และ (๒) (ก) (ข) (ค) (จ) (ฉ) และ (ช) มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม และต้องผ่านการอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย หรือผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยประกาศกำหนด

นิติบุคคลซึ่งจะขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตต้อง

(๑) มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นนิติบุคคลตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(ข) มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการนายหน้าประกันชีวิต

(๒) ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) อยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต หรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยประกันวินาศภัย

(ข) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต หรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยประกันวินาศภัย และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาต

(ค) มีประวัติเสียหายหรือประวัติที่แสดงถึงการขาดความรับผิดชอบตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๗๓ บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๗๒ ประสงค์จะเป็นนายหน้าประกันชีวิต ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อนายทะเบียน

การออกใบอนุญาตให้นิติบุคคลเป็นนายหน้าประกันชีวิต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* กำหนด

คำขอรับใบอนุญาตและใบอนุญาตตามมาตรา^{นี้} ให้ทำตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๗๓/๑^[63] นิติบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต ต้องมีความพร้อมในการประกอบธุรกิจ และต้องแต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์ในการทำงานและได้รับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานเกี่ยวกับการเป็นนายหน้าประกันชีวิต รวมทั้งต้องจัดให้มีระบบการกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๗๓/๒^[64] ห้ามมิให้นิติบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตแต่งตั้งหรือมอบหมายบุคคลซึ่งไม่ได้รับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต ให้ทำการชี้ช่องหรือจัดการให้บุคคลทำสัญญาประกันชีวิตกับบริษัท

มาตรา ๗๓/๓^[65] นิติบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต ต้องร่วมรับผิดชอบในความเสียหายที่บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายได้ก่อขึ้นจากการกระทำการเป็นนายหน้าประกันชีวิตของนิติบุคคลไม่ว่าบุคคลนั้นจะได้รับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตหรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๗๔ นายหน้าประกันชีวิตต้องมีสำนักงานตามที่ระบุไว้ในคำขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต ในกรณีย้ายสำนักงาน ต้องแจ้งต่อนายทะเบียนเป็นหนังสือภายในห้าวันนับแต่วันที่ย้าย

มาตรา ๗๕ ให้นายหน้าประกันชีวิตจัดทำสมุดทะเบียน สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับธุรกิจของตนตามแบบและรายการที่คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* กำหนด

เมื่อมีเหตุจะต้องลงในสมุดทะเบียน สมุดบัญชี และเอกสารตามวรรคหนึ่ง ให้นายหน้าประกันชีวิตลงรายการเกี่ยวกับเหตุนั้นในสมุดทะเบียน สมุดบัญชี และเอกสาร เช่นว่านั้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิเหตุจะต้องลงรายการนั้น

มาตรา ๗๖ ให้นายหน้าประกันชีวิตเก็บรักษาสมุดทะเบียน สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับธุรกิจของตนรวมทั้งเอกสารประกอบการลงสมุดทะเบียนและสมุดบัญชีไว้ที่สำนักงานของตนไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันลงรายการครั้งสุดท้ายในสมุดทะเบียนหรือสมุดบัญชานั้น

มาตรา ๗๗^[66] ใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตและใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต ถ้าผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตต่อนายทะเบียนภายในกำหนดสองเดือนก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ โดยผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตต้องมีหนังสือรับรองว่าผ่านการฝึกอบรมเพิ่มเติมจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย หรือผ่านการอบรมตามหลักสูตรและวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยประกาศกำหนด

ถ้าผู้ได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งได้ต่ออายุใบอนุญาตครบสองคราวติดต่อกันแล้ว และได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ใบอนุญาตที่ออกให้ต่อไปมีอายุครั้งละห้าปี

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๗๘ นายหน้าประกันชีวิตผู้ใด ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ ผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้างในบริษัทใด ให้ใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตของผู้นั้นสิ้นสุดลง

มาตรา ๗๙ ในกรณีที่บริษัทได้ส่งมอบกรมธรรม์ประกันภัยแก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยนั้นแล้วก็ดี หรือได้ส่งมอบแก่นายหน้าประกันชีวิตเพื่อส่งมอบแก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยนั้นก็ดี ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้เอาประกันภัยรายนั้นได้ชำระเบี้ยประกันภัยแก่บริษัทแล้ว

มาตรา ๗๙/๑^[67] ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขใด ๆ ให้ตัวแทนประกันชีวิตและนายหน้าประกันชีวิตปฏิบัติในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) การชักชวน ชี้ช่อง หรือจัดการให้บุคคลทำสัญญาประกันชีวิตกับบริษัท

(๒) การรับ การเก็บรักษา และการส่งเบี้ยประกันภัย

(๓) การโฆษณา

(๔) การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอขายและรายละเอียดของกรมธรรม์ประกันภัยเพื่อประกอบการตัดสินใจทำประกันภัยของประชาชน

(๕) การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของตัวแทนประกันชีวิตและนายหน้าประกันชีวิต

(๖) การดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการกำกับดูแลสากล

มาตรา ๗๙/๒^[68] ห้ามมิให้ตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตนำข้อความ หรือภาพโฆษณา หรือหนังสือชักชวนที่ไม่ได้รับความเห็นชอบจากบริษัทไปใช้เพื่อชักชวน ชี้ช่อง หรือจัดการให้บุคคลทำสัญญาประกันชีวิต

มาตรา ๘๐^[69] เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบการปฏิบัติของตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกให้ตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตมาให้ถ้อยคำ หรือสั่งให้ส่งสมุดทะเบียน สมุดบัญชี หรือเอกสารใด ๆ หรือให้ส่งรายงานตามแบบและรายการที่นายทะเบียนกำหนดเพื่อตรวจสอบ และมีอำนาจเข้าไปในสำนักงานของบุคคลดังกล่าวในระหว่างเวลาทำการหรือในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกเพื่อดำเนินการตรวจสอบดังกล่าว

มาตรา ๘๑^[70] เมื่อปรากฏว่านายทะเบียนว่าตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตมีพฤติการณ์ดังต่อไปนี้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้ตัวแทนประกันชีวิต

หรือนายหน้าประกันชีวิตกระทำการ งดเว้นกระทำการ หรือดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง ภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๑) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๑ มาตรา ๗๓/๒ มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๙/๒ หรือมาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๘๐

(๒) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๗๓/๑ หรือมาตรา ๗๙/๑

ตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตผู้ใดไม่กระทำการ ไม่งดเว้นกระทำการ หรือไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลานายทะเบียนกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตได้จนกว่าจะได้ดำเนินการให้ถูกต้อง เมื่อปรากฏว่าตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตได้ดำเนินการให้ถูกต้องแล้ว ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้น

ตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตซึ่งถูกพักใช้ใบอนุญาตต้องหยุดกระทำการเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๘๑/๑⁽⁷¹⁾ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตมีพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

(๑) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๑ มาตรา ๗๓/๒ มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๙/๒ หรือมาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๘๐ ในประการที่ก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัย ผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัย หรือประชาชน

(๒) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๗๙/๑ ในประการที่ก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัย ผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัย หรือประชาชน

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๒

(๔) กระทำการเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๘๑ วรรคสาม

(๕) เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๘๑ และมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นอีกไม่ว่าจะเป็นเหตุเดียวกันหรือไม่ก็ตาม

(๖) ดำเนินงานที่ก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัย ผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัย หรือประชาชน

มาตรา ๘๒⁽⁷²⁾ ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๘๑ หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๘๑/๑ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง และให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๘๓ ห้ามมิให้ผู้ใดชักชวน แนะนำ หรือกระทำความด้วยประการใด ๆ เพื่อให้บุคคลทำสัญญาประกันภัยกับผู้ประกอบธุรกิจประกันชีวิตในต่างประเทศหรือกับบุคคลใด ๆ นอกจากผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามพระราชบัญญัตินี้

ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่กรณีที่นายหน้าประกันชีวิตซึ่งได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนให้ทำการซื้อหรือจัดการให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามพระราชบัญญัตินี้ทำสัญญาประกันภัยกับผู้ประกอบธุรกิจประกันชีวิตในต่างประเทศ

หมวด ๔/๑

นักคณิตศาสตร์ประกันภัย⁽⁷³⁾

มาตรา ๘๓/๑⁽⁷⁴⁾ รายงานการคำนวณความรับผิดชอบตามกรมธรรม์ประกันภัยของบริษัทต้องผ่านการรับรองโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัย

มาตรา ๘๓/๒⁽⁷⁵⁾ ผู้ใดจะเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัยต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๘๓/๓⁽⁷⁶⁾ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัยต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาทางคณิตศาสตร์ประกันภัยตามหลักสูตรหรือวิชาที่นายทะเบียนประกาศกำหนดจากสถาบันการศึกษาที่ ก.พ. รับรอง และปฏิบัติงานด้านคณิตศาสตร์ประกันภัยหรือสถิติที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัยที่นายทะเบียนประกาศกำหนดมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือ

(๒) เป็นสมาชิกระดับเฟลโลของสมาคมนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่นายทะเบียนประกาศกำหนด

ประกาศของนายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๓/๔⁽⁷⁷⁾ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัยต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์หรือความผิดตามมาตรา ๑๑๔/๑ หรือมาตรา ๑๑๔/๒ เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

(๒) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) อยู่ในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัย

(๕) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัยในระยะเวลาห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

มาตรา ๘๓/๕⁽⁷⁸⁾ ใบอนุญาตเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัยให้มีอายุสองปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอภายในกำหนดสองเดือนก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ และเมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้ถือว่าผู้ยื่นคำขออยู่ในฐานะผู้ได้รับใบอนุญาตจนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่อนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๘๓/๖⁽⁷⁹⁾ นักคณิตศาสตร์ประกันภัยต้องจัดทำรายงานหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายงานการคำนวณความรับผิดชอบกรมธรรม์ประกันภัยหรือรายงานการวิเคราะห์ทางคณิตศาสตร์อื่น ๆ ตามแบบและรายการที่นายทะเบียนประกาศกำหนด โดยนายทะเบียนจะให้คำชี้แจงเพื่ออธิบายหรือขยายความแห่งรายงานหรือเอกสารนั้นด้วยก็ได้

มาตรา ๘๓/๗⁽⁸⁰⁾ นักคณิตศาสตร์ประกันภัยต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘๓/๘⁽⁸¹⁾ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัย เมื่อปรากฏแก่นายทะเบียนว่านักคณิตศาสตร์ประกันภัย

(๑) ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๓/๖ หรือมาตรา ๘๓/๗

(๒) รับรองรายงานการคำนวณความรับผิดชอบกรมธรรม์ประกันภัยโดยขาดความระมัดระวัง

การสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินครึ่งละหนึ่งปี

มาตรา ๘๓/๙⁽⁸²⁾ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัย เมื่อปรากฏแก่นายทะเบียนว่านักคณิตศาสตร์ประกันภัย

(๑) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘๓/๓ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘๓/๔

(๒) เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตมาแล้วและกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๘๓/๘ อีก

มาตรา ๘๓/๑๐⁽⁸³⁾ ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัยตามมาตรา ๘๓/๘ หรือมาตรา ๘๓/๙ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง และให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

หมวด ๕

กองทุนประกันชีวิต⁽⁸⁴⁾

มาตรา ๘๔⁽⁸⁵⁾ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นเรียกว่า “กองทุนประกันชีวิต” มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัย ในกรณีบริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต และเพื่อพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ⁽⁸⁶⁾

กองทุนไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๘๕⁽⁸⁷⁾ กองทุนประกอบด้วย

(๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

(๒) เงินที่ได้รับตามมาตรา ๕๒

(๓) เงินที่ได้รับตามมาตรา ๘๕/๓

(๔) เงินเพิ่มที่ได้รับตามมาตรา ๘๕/๔

(๕) เงินที่ตกเป็นของกองทุนตามมาตรา ๘๕/๕

(๖) เงินค่าปรับตามมาตรา ๑๑๗

(๗) เงินที่ได้จากการกู้ยืมเงิน หรือการออกตราสารทางการเงินอื่น

(๘) เงินค่าตอบแทนที่ได้รับจากการชำระบัญชีตามที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

ตั้ง

(๙) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่มีผู้มอบให้

(๑๐) ดอกผลหรือรายได้จากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(๑๑) เงินสนับสนุนจากรัฐบาล

มาตรา ๘๕/๑⁽⁸⁸⁾ กองทุนมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๘๔ อำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ

(๒) ก่อตั้งสิทธิ หรือนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร

(๓) ให้บริษัทกู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๔) ลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน

(๕) กู้ยืมเงิน หรือออกตราสารทางการเงินอื่น เพื่อประโยชน์ในการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยแทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต

(๖) เป็นผู้ชำระบัญชีบริษัทตามที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

(๗) กระทำการอื่นใดที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๘๕/๒^[89] เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความช่วยเหลือเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยในกรณีบริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต

(๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ ทั้งนี้ ไม่เกินวงเงินที่ได้รับตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๒)

(๓) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน และค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องกับการจัดกิจการของกองทุน ทั้งนี้ ไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

(๔) จ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ยตามมาตรา ๘๕/๑ (๕)

มาตรา ๘๕/๓^[90] ให้บริษัทนำส่งเงินเข้ากองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี อัตราดังกล่าวต้องไม่เกินร้อยละ ศูนย์จุดห้าของเบี้ยประกันภัยที่บริษัทได้รับในรอบระยะเวลาหกเดือนก่อนหน้างวดที่ต้องนำส่งเงินเข้ากองทุน

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการนำส่งเงินเข้ากองทุนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีที่กองทุนมีเงินและทรัพย์สินเพียงพอที่จะดำเนินการตามวัตถุประสงค์แล้ว คณะกรรมการด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีจะประกาศลดอัตราหรืองดการนำส่งเงินเข้ากองทุนก็ได้

มาตรา ๘๕/๔^[91] บริษัทใดไม่นำเงินส่งเข้ากองทุนให้ถูกต้องและครบถ้วนตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๘๕/๓ ต้องเสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละหนึ่งจุดห้าต่อเดือนของจำนวนเงินที่บริษัทนั้นนำส่งไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน เฉพาะของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน

ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่าเหตุสุดวิสัยทำให้บริษัทไม่สามารถนำเงินส่งเข้ากองทุนได้ตามที่กำหนดในมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๘๕/๓ และบริษัทได้นำเงินส่งเข้ากองทุนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ครบกำหนด เงินเพิ่มตามวรรคหนึ่งให้ลดลงเหลือร้อยละหนึ่ง

ในระหว่างที่บริษัทไม่นำส่งเงินเข้ากองทุนหรือไม่ชำระเงินเพิ่มตามวรรคหนึ่งให้นายทะเบียนมีคำสั่งห้ามบริษัทนั้นดำเนินการขยายธุรกิจ ทั้งนี้ จนกว่าบริษัทจะนำเงินส่งเข้ากองทุนและชำระเงินเพิ่มให้ถูกต้องและครบถ้วน และนายทะเบียนได้ยกเลิกคำสั่งห้ามบริษัทดำเนินการขยายธุรกิจ

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ กรณีใดเป็นการขยายธุรกิจตามวรรคสามให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๗/๖ วรรคสอง และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนมาตรา ๒๗/๖ วรรคหนึ่ง ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๕/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๕/๕⁽⁹²⁾ เมื่อได้รับแจ้งข้อมูลตามมาตรา ๖๖/๓ แล้ว ให้กองทุนชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยดังกล่าวแทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขหรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ จำนวนเงินที่เจ้าหนี้ดังกล่าวแต่ละรายมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากกองทุน เมื่อรวมกับจำนวนเงินที่ได้รับชำระมาแล้วจากผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๖๖/๓ ต้องไม่เกินหนึ่งล้านบาท โดยเจ้าหนี้แต่ละรายให้พิจารณาตามจำนวนบุคคลที่ได้รับความคุ้มครองตามสัญญาประกันภัยเป็นสำคัญ

ในการชำระหนี้แทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามวรรคหนึ่ง ให้กองทุนมีหนังสือแจ้งให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมายื่นขอรับเงินจากกองทุนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว และเมื่อกองทุนได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้แทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งนายทะเบียนเพื่อทราบด้วย

ในการขอรับเงินจากกองทุน ให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยยื่นคำขอตามแบบที่กองทุนกำหนด พร้อมทั้งหนังสือรับรองที่ผู้ชำระบัญชีออกให้ตามมาตรา ๖๖/๓

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคสอง หากเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยมิได้มายื่นขอรับเงินจากกองทุนภายในสิบปี ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน

การชำระหนี้ของกองทุนตามมาตรา ๘๕/๕ ไม่กระทบสิทธิของเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่จะได้รับชำระหนี้ส่วนที่เหลือจากกองทรัพย์สินของบริษัท

มาตรา ๘๕/๖⁽⁹³⁾ เพื่อความเป็นธรรม คณะกรรมการด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีจะประกาศกำหนดจำนวนเงินที่จะจ่ายให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยให้สูงกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๕/๕ เป็นการทั่วไป หรือเป็นการเฉพาะแก่สัญญาประกันชีวิตประเภทใดประเภทหนึ่งก็ได้

มาตรา ๘๕/๗⁽⁹⁴⁾ เมื่อกองทุนได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยตามมาตรา ๘๕/๕ แล้ว ให้กองทุนเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ นั้นเท่ากับจำนวนเงินที่กองทุนได้จ่ายไป

มาตรา ๘๖⁽⁹⁵⁾ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการบริหารกองทุน” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ เลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยเป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสมาคมประกันชีวิตไทยจำนวนสองคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสี่คนเป็นกรรมการ

ให้ผู้จัดการเป็นเลขานุการ

มาตรา ๘๖/๑⁽⁹⁶⁾ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งเข้ารับหน้าที่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

มาตรา ๘๖/๒⁽⁹⁷⁾ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๘๖/๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๗) เป็นข้าราชการการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

มาตรา ๘๖/๓⁽⁹⁸⁾ คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและออกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศในการบริหารกิจการของกองทุน

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้บริษัทกู้ยืมเงินตามมาตรา ๘๕/๑ (๓)

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุนตามมาตรา ๘๕/๑ (๔)

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกู้ยืมเงิน หรือออกตราสารทางการเงินอื่นตามมาตรา ๘๕/๑ (๕)

(ง) วางระเบียบเกี่ยวกับการใช้เงินของกองทุนในการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ

(จ) กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับหรือเกี่ยวเนื่องกับการจัดการกิจการของกองทุนตามมาตรา ๘๕/๒ (๓)

(ฉ) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้จัดการ

(ส) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือเกี่ยวเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน

การดำเนินการตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการบริหารกองทุนอาจขอให้ นายทะเบียน บริษัท หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องชี้แจง รวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานมา เพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๘๖/๔⁽⁹⁹⁾ การประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุนต้องมี กรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุน ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๘๖/๕⁽¹⁰⁰⁾ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมายได้

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๘๖/๔ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๘๖/๖⁽¹⁰¹⁾ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการของ คณะกรรมการบริหารกองทุนได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่รัฐมนตรี กำหนด

มาตรา ๘๗⁽¹⁰²⁾ ให้กองทุนมีผู้จัดการคนหนึ่งซึ่งคณะกรรมการบริหาร กองทุนแต่งตั้ง

การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการกำหนดเงื่อนไขในการ ทดลองปฏิบัติงานหรือการทำงานในหน้าที่ผู้จัดการ ให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่คณะ กรรมการบริหารกองทุนกำหนด โดยให้มีอายุการจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี และเมื่อครบ กำหนดอายุสัญญาจ้างแล้ว คณะกรรมการบริหารกองทุนจะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้ แต่ จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

การทำสัญญาจ้างผู้จัดการ ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจทำสัญญา
ในนามของกองทุน

ให้ผู้จัดการได้รับเงินค่าจ้าง ค่าตอบแทน และเงินอื่นตามที่คณะกรรมการ
บริหารกองทุนกำหนด

มาตรา ๘๗/๑^[103] ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้จัดการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) สามารถปฏิบัติงานให้แก่กองทุนได้เต็มเวลา

มาตรา ๘๗/๒^[104] นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๘๗/๑ แล้ว ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้จัดการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์
- (๒) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๓) เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
- (๔) เป็นข้าราชการการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๕) ดำรงตำแหน่งอื่นใดในนิติบุคคลที่มีการประกอบกิจการในลักษณะที่เป็นการแข่งขันกับกองทุน
- (๖) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับกองทุน หรือในกิจการที่กระทำให้แก่กองทุนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมายให้เป็นกรรมการในบริษัทที่กองทุนเป็นผู้ถือหุ้น

มาตรา ๘๗/๓^[105] นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามอายุการจ้าง ผู้จัดการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘๗/๑ หรือมาตรา ๘๗/๒
- (๔) คณะกรรมการบริหารกองทุนมีมติเห็นสมควรให้เลิกจ้าง

มาตรา ๘๗/๔^[106] ในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนของกองทุน การปฏิบัติงานของผู้จัดการและการมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทน ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

นิติกรรมหรือการใดที่กระทำโดยฝ่าฝืนข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่ผูกพันกองทุน เว้นแต่คณะกรรมการบริหารกองทุนจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๘๘⁽¹⁰⁷⁾ ให้กองทุนวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีตามหลักสากล มีการสอบบัญชีภายในเป็นประจำ และมีสมุดบัญชีลงรายการ

(๑) การรับและจ่ายเงิน

(๒) สินทรัพย์และหนี้สินซึ่งแสดงการเงินที่เป็นอยู่ตามจริงและตามที่ควรพร้อมด้วยข้อความอันเป็นเหตุที่มาของรายการนั้น

มาตรา ๘๘/๑⁽¹⁰⁸⁾ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบ เป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน

มาตรา ๘๘/๒⁽¹⁰⁹⁾ ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับจากวันสิ้นปีบัญชี และให้ส่งสำเนารายงานดังกล่าวต่อคณะกรรมการและรัฐมนตรีด้วย

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๙ บริษัทใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ วรรคห้า มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๗ มาตรา ๒๑ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๗ วรรคสี่ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง หรือเงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา ๓๓ (๙) วรรคสอง หรือมาตรา ๓๔ วรรคสอง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท* และถ้าเป็นกรณีกระทำความผิดต่อเนื่อง ให้ชำระค่าปรับเป็นพินัยอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาท* ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๙๐ บริษัทใดไม่ตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้น หรือไม่แจ้งผู้ถือหุ้นอันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท* ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดต่อเนื่องให้ชำระค่าปรับเป็นพินัยอีกวันละห้าพันบาท* ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๙๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปีหรือปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละสองหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๙๒⁽¹¹⁰⁾ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท* และชำระค่าปรับเป็นพินัยอีกไม่เกินวันละห้าพันบาท* ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

ตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตผู้ใดใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่นายทะเบียนประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย)

มาตรา ๙๓⁽¹¹¹⁾ บริษัทใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ หรือไม่วางเงินสำรองตามมาตรา ๒๔ หรือไม่ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๘ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าแสนบาท* และถ้าเป็นกรณีการกระทำความผิดต่อเนื่อง ให้ชำระค่าปรับเป็นพินัยอีกไม่เกินวันละสองหมื่นบาท* ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

(*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย)

มาตรา ๙๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าหมื่นบาท*

(*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย)

มาตรา ๙๔/๑⁽¹¹²⁾ บริษัทใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ วรรคห้า มาตรา ๒๗/๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๗/๓ มาตรา ๒๗/๔ หรือมาตรา ๒๗/๖ วรรคหนึ่ง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าแสนบาท*

(*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย)

มาตรา ๙๕⁽¹¹³⁾ บริษัทใดออกกรมธรรม์ประกันภัย หรือเอกสารประกอบ หรือแนบท้ายกรมธรรม์ประกันภัยโดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ หรือกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัยโดยฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ หรือฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินสามแสนบาท*

(*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย)

มาตรา ๙๖ บริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๙ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าหมื่นบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๙๗ บริษัทใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๑ มีความผิดทางพินัยต้อง
ชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งแสนบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๙๘⁽¹¹⁴⁾ บริษัทใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗/๕ วรรค
หนึ่ง มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะ
กรรมการตามมาตรา ๔๕ หรือคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๔๖/๑ มีความผิดทาง
พินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งแสนบาท* และชำระค่าปรับเป็นพินัยอีกไม่เกินวัน
ละห้าพันบาท* ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๙๙ บริษัทใดไม่ยอมให้ผู้มีส่วนได้เสียตรวจสอบดูสมุดทะเบียนหรือไม่
ยอมคัดสำเนารายการให้ตามและผู้มีส่วนได้เสียร้องขอตามมาตรา ๔๒ มีความผิดทางพินัย
ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๑๐๐ บริษัทใดจงใจแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดความ
จริงที่ต้องบอกให้แจ้งในการยื่นรายการหรือให้คำชี้แจงตามมาตรา ๔๕ มีความผิดทางพินัย
ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๑๐๑ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือ
พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๔๘ หรือฝ่าฝืนคำสั่งของนายทะเบียนหรือ
พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๔๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่
เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๒⁽¹¹⁵⁾ บริษัทใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง มีความผิดทาง
พินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าแสนบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕
บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพินัย และให้ถือว่า
อัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๑๐๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ วรรคห้า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ หรือมาตรา ๖๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๔/๑⁽¹¹⁶⁾ กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัทที่ปรึกษาและพนักงานของบริษัทผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๖/๒ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๖⁽¹¹⁷⁾ ตัวแทนประกันชีวิตผู้ใดทำสัญญาประกันชีวิตโดยไม่ได้รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากบริษัทตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง หรือนายหน้าประกันชีวิตหรือพนักงานของบริษัทผู้ได้รับเบี้ยประกันภัยโดยไม่ได้รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากบริษัทตามมาตรา ๗๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๖/๑⁽¹¹⁸⁾ (ยกเลิก)

มาตรา ๑๐๖/๒⁽¹¹⁹⁾ (ยกเลิก)

มาตรา ๑๐๗ นายหน้าประกันชีวิตผู้ใดไม่มีสำนักงานตามที่ระบุไว้ในคำขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต หรือตามที่ได้แจ้งการย้ายสำนักงานไว้ต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๗๔ มีความผิดทางวินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางวินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๑๐๘ นายหน้าประกันชีวิตผู้ใดย้ายสำนักงานโดยไม่แจ้งต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๗๔ มีความผิดทางวินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางวินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๑๐๙ นายหน้าประกันชีวิตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่ลงรายการในสมุดทะเบียนและสมุดบัญชีตามมาตรา ๗๕ วรรคสอง มีความผิดทางวินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าหมื่นบาท* และชำระค่าปรับเป็นพินัยอีกไม่เกินวันละสองพันบาท* ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางวินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๑๑๐ นายหน้าประกันชีวิตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๖ มีความผิดทางวินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าหมื่นบาท*

[*มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางวินัย และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย]

มาตรา ๑๑๐/๑^[120] ตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๙/๒ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๗๙/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และปรับเป็นรายวันอีกวันละสองพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือปฏิบัติไม่ถูกต้อง

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่บริษัทหรือผู้เอาประกันภัย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๑^[121] ตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๘๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๒^[122] ผู้ใดขัดขวางนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๘๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๔^[123] ในกรณีที่บริษัทใดกระทำความผิดตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง หรือแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดความจริงที่ต้องบอกให้แจ้งหรือให้ทำคำชี้แจงตามมาตรา ๔๕ ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวของบริษัทนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้บริษัทนั้นกระทำความผิดผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่นายหน้าประกันชีวิตซึ่งเป็นนิติบุคคลกระทำความผิดตามบทบัญญัติในหมวด ๔ ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการ หรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย^[124]

มาตรา ๑๑๔/๑^[125] ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๓/๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๔/๒⁽¹²⁶⁾ นักคณิตศาสตร์ประกันภัยผู้ใดทำคำรับรองรายงานการคำนวณความรับผิดตามกรมธรรม์ประกันภัย หรือจัดทำรายงานหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรายงานการคำนวณความรับผิดตามกรมธรรม์ประกันภัยอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๑๕ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๔/๓⁽¹²⁷⁾ ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการชักชวน ชี้ช่อง หรือจัดการให้ผู้อื่นนั้นทำ หรือรักษาสถานะสัญญาประกันชีวิตกับบริษัท แต่ไม่ดำเนินการให้มีการทำสัญญาประกันชีวิตเกิดขึ้น หรือไม่ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาสถานะสัญญาประกันชีวิตเดิมและโดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำการด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จต่อประชาชน หรือด้วยการปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๔/๔⁽¹²⁸⁾ ผู้ใดเรียกร้องผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัย โดยทุจริตหรือแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จในการเรียกร้อง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๑๔/๕⁽¹²⁹⁾ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่กรรมการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายจากบริษัท เพื่อจูงใจให้ดำเนินการชดเชยค่าสินไหมทดแทนหรือจ่ายเงินหรือผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเอง หรือผู้อื่น เพื่อให้มีการชดเชยค่าสินไหมทดแทนหรือจ่ายเงินหรือผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๕ ในกรณีที่น่าปรากฏว่ามีการกระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ในการดำเนินงานของบริษัท กรรมการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในบริษัทกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินตามบทบัญญัติในหมวด ๑ หมวด ๓ หมวด ๔ หมวด ๕ หรือหมวด ๗ ของลักษณะ ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๙๙ หรือมาตรา ๒๑๕ หรือมาตรา ๒๑๖ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) ในการสอบบัญชีของบริษัท ผู้สอบบัญชีผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๒๖๙ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติกำหนด

ความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๕๙

(๓) ผู้ใดเป็นผู้ใช้ให้กระทำความผิดหรือเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดตาม (๑) หรือ (๒)

ให้ถือว่าสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* เป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในความผิดตามมาตรานี้ เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา ให้พนักงานอัยการมีอำนาจเรียกทรัพย์สิน หรือราคา หรือค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายแทนผู้ได้รับความเสียหายด้วย ในการนี้ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๖ ในกรณีที่น่าจะปรากฏหลักฐานว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๕ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* เห็นว่าหากปล่อยเนิ่นช้าไว้อาจเกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของบุคคลนั้น หรือทรัพย์สินซึ่งตามกฎหมายอาจถือได้ว่าเป็นของบุคคลนั้น แต่จะยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้เกินกว่าหกเดือนไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีมีการฟ้องคดีต่อศาลให้คำสั่งยึดหรืออายัดดังกล่าวคงมีผลต่อไปจนกว่าศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีมีเหตุจำเป็นไม่สามารถฟ้องคดีได้ภายในหกเดือน ศาลที่มีเขตอำนาจจะสั่งขยายระยะเวลาออกไปอีกตามคำขอของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* ก็ได้

ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* เป็นผู้ดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง

การยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลดังกล่าวจะหลบหนีออกนอกราชอาณาจักร เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* ร้องขอให้ศาลอาญามีอำนาจสั่งห้ามมิให้บุคคลนั้นออกนอกราชอาณาจักรไว้ก่อนได้ ในกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วน เมื่อเลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* หรือบุคคลที่เลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย* มอบหมายแจ้งให้อธิบดีกรมตำรวจทราบให้อธิบดีกรมตำรวจมีอำนาจสั่งห้ามมิให้บุคคลนั้นออกนอกราชอาณาจักรไว้ก่อนเป็นการชั่วคราวได้เป็นเวลาไม่เกินสิบห้าวันจนกว่าศาลอาญาจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของศาลอาญาหรือของอธิบดีกรมตำรวจที่สั่งตามวรรคสี่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท

มาตรา ๑๑๗ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ยกเว้นมาตรา ๙๑ และมาตรา ๑๑๖ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบ* ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบ* ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้มีจำนวนสามคนและคนหนึ่งต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบ* ได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบ* กำหนดแล้ว ให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน

มาตรา ๑๑๗/๑^[130] ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวถ้ามิได้ฟ้องต่อศาลหรือมิได้มีการเปรียบเทียบตามมาตรา ๑๑๗ ภายในห้าปีนับแต่วันกระทำความผิดเป็นอันขาดอายุความ

มาตรา ๑๑๗/๒^[131] ในกรณีที่บริษัท ตัวแทนประกันชีวิต นายหน้าประกันชีวิต หรือนักคณิตศาสตร์ประกันภัยผู้ใด กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยมีอำนาจประกาศหรือโฆษณาการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามดังกล่าว โดยระบุรายละเอียดการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามรวมทั้งระบุชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนทราบได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๑๘ ให้ถือว่าบรรดาบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าสาขาของบริษัทที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายดังกล่าวอยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสาขาของบริษัทที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดไว้ในการอนุญาต

มาตรา ๑๑๙ บริษัทตามมาตรา ๑๑๘ บริษัทใดได้ออกหุ้นไว้แล้วโดยไม่เป็นไปตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้บริษัทนั้นดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๐ บริษัทตามมาตรา ๑๑๘ บริษัทใดมีผู้ถือหุ้นหรือกรรมการที่เป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยต่ำกว่าอัตราที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้คงมีผู้ถือหุ้นหรือกรรมการที่เป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยในอัตราที่เป็นอยู่ต่อไป

มาตรา ๑๒๑ ให้บริษัทตามมาตรา ๑๑๘ ที่มีสำนักงานแยกออกจากสำนักงานใหญ่และประกอบการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของบริษัทตามมาตรา ๑๑๘ ยื่นขอรับอนุญาตเป็นสาขาให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้หรือเลิกสำนักงานนั้นเสีย ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และภายในระยะเวลาดังกล่าวมิให้ถือว่าบริษัทตามมาตรา ๑๑๘ ฝ่าฝืนมาตรา ๑๗

มาตรา ๑๒๒ ให้บริษัทตามมาตรา ๑๑๘ วางหลักทรัพย์ประกันให้ถูกต้องตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงออกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๓ ให้บริษัทตามมาตรา ๑๑๘ จัดให้มีการดำรงไว้ซึ่งเงินกองทุนให้ถูกต้องตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๔ มิให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่บริษัทตามมาตรา ๑๑๘ ได้มาหรือมีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และต้องจำหน่ายไปตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ภายในเก้าปีนับแต่วันที่เลิกใช้หรือวันที่ได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้น แล้วแต่กรณี เว้นแต่อสังหาริมทรัพย์ที่บริษัทตามมาตรา ๑๑๘ ได้มาหรือมีอยู่ก่อนวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๐

มาตรา ๑๒๕ มิให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่ผู้ที่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของบริษัทตามมาตรา ๑๑๘ อยู่แล้วโดยชอบก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๖ เงินที่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประกันภัยตามกรมธรรม์ประกันภัยหรือทายาทของผู้เอาประกันภัยมีสิทธิได้รับตามกรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งสิทธิเรียกร้องเงินนั้นขาดอายุความแล้วและอยู่ในครอบครองของบริษัทในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บริษัทตรวจสอบและนำส่งเงินดังกล่าวเข้ากองทุนภายในสามเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้นำความในมาตรา ๘๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๗ บริษัทตามมาตรา ๑๑๘ บริษัทใดได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัยอยู่แล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บริษัทนั้นประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามใบอนุญาตนั้นต่อไปได้ภายใต้เงื่อนไขดังนี้

(๑) หลักทรัพย์ประกันที่บริษัทต้องวางไว้กับนายทะเบียนและเงินกองทุนที่บริษัทดำรงไว้ตามมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ต้องเป็นหลักทรัพย์ประกันและเงินกองทุนต่างหากจากหลักทรัพย์ประกันและเงินกองทุนที่บริษัทตามมาตรา ๑๑๘ ต้องวางและดำรงไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย

(๒) ต้องแยกรายรับและรายจ่ายของธุรกิจประกันวินาศภัยออกเป็นส่วนหนึ่งต่างหากจากรายรับและรายจ่ายของธุรกิจประกันชีวิต

(๓) ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่ารัฐมนตรีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยของบริษัทตามมาตรา ๑๑๘ นั้นด้วย

ให้บริษัทตามวรรคหนึ่ง จัดตั้งบริษัทขึ้นใหม่เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย โดยรับโอนบรรดาทรัพย์สินหนี้สิน ความรับผิดชอบตามกฎหมายประกันภัย ตลอดจนทั้งพนักงานและลูกจ้างในส่วนของบริษัทประกันวินาศภัยของบริษัทตามมาตรา ๑๑๘ เป็นของบริษัทที่ตั้งขึ้นใหม่นั้นให้แล้วเสร็จภายในแปดปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่จัดตั้งบริษัทขึ้นใหม่เพื่อขอรับใบอนุญาตภายในกำหนดเวลาดังกล่าวหรือปฏิบัติฝ่าฝืนมาตรานี้ ให้ถือว่าใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยของบริษัทตามมาตรา ๑๑๘ นั้นเป็นอันสิ้นอายุ

มาตรา ๑๒๘ ในกรณีที่มีเหตุผลอันจำเป็น ให้รัฐมนตรีมีอำนาจขยายระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้เมื่อบริษัทตามมาตรา ๑๑๘ ร้องขอโดยแสดงเหตุผลอันจำเป็นให้ปรากฏ แต่ระยะเวลาที่ขยายให้ดังกล่าวต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓

มาตรา ๑๒๙ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓๐ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตและใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐ ในขณะเดียวกันแจ้งการเลิกกระทำการเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตอย่างใดอย่างหนึ่งต่อนายทะเบียนภายในสองเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อพ้นระยะดังกล่าว หากผู้ใดมิได้แจ้งการบอกเลิกการเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตอย่างใดอย่างหนึ่งต่อนายทะเบียน ให้ถือว่าใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตของผู้นั้นสิ้นสุดลงตั้งแต่วันสิ้นระยะเวลาให้แจ้งการบอกเลิกดังกล่าว

มาตรา ๑๓๑ ให้บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือเงื่อนไขในการอนุญาตที่ออกหรือกำหนดซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ประกาศ หรือเงื่อนไขที่ออกหรือกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม⁽¹³²⁾

(๑) ค่าขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต	๔๐๐,๐๐๐	บาท
(๒) ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต	๔,๐๐๐,๐๐๐	บาท
(๓) ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต		
กรณีการควบบริษัท	๒๐๐,๐๐๐	บาท
(๔) ใบอนุญาตให้เปิดสาขาของบริษัท	๘๐,๐๐๐	บาท
(๕) การอนุญาตให้ย้ายสำนักงานใหญ่หรือสาขา	๒๐,๐๐๐	บาท
(๖) ค่าสมัครสอบความรู้เพื่อขอรับใบอนุญาต		
เป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิต	๔๐๐	บาท
(๗) ใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิต	๘๐๐	บาท

(๘) ใบอนุญาตให้นิติบุคคลเป็นนายหน้าประกันชีวิต	๕๐,๐๐๐	บาท
(๙) ใบอนุญาตให้บุคคลธรรมดาเป็นนายหน้าประกันชีวิต	๘๐๐	บาท
(๑๐) ค่าขอรับใบอนุญาตเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัย	๕๐๐	บาท
(๑๑) ใบอนุญาตเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัย	๒๐,๐๐๐	บาท
(๑๒) ใบแทนใบอนุญาตทุกชนิด	๔๐๐	บาท
(๑๓) ค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับการประกอบธุรกิจประกันชีวิต	๒๐๐,๐๐๐	บาท
(๑๔) การให้ต่ออายุใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิต		
ประเภท ๑ ปี	๔๐๐	บาท
(๑๕) การให้ต่ออายุใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิต		
ประเภท ๕ ปี	๒,๐๐๐	บาท
(๑๖) การให้ต่ออายุใบอนุญาตให้นิติบุคคลเป็นนายหน้า		
ประกันชีวิต ประเภท ๑ ปี	๑๒,๐๐๐	บาท
(๑๗) การให้ต่ออายุใบอนุญาตให้นิติบุคคลเป็นนายหน้า		
ประกันชีวิต ประเภท ๕ ปี	๖๐,๐๐๐	บาท
(๑๘) การให้ต่ออายุใบอนุญาตให้บุคคลธรรมดา		
เป็นนายหน้าประกันชีวิต ประเภท ๑ ปี	๔๐๐	บาท
(๑๙) การให้ต่ออายุใบอนุญาตให้บุคคลธรรมดา		
เป็นนายหน้าประกันชีวิต ประเภท ๕ ปี	๒,๐๐๐	บาท
(๒๐) การให้ต่ออายุใบอนุญาตเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัย	๑๒,๐๐๐	บาท
(๒๑) การขอตรวจดูเอกสาร	ครั้งละ ๑๐๐	บาท
(๒๒) การคัดหรือรับรองสำเนาเอกสาร	หน้าละ ๑๐๐	บาท
(๒๓) ค่าขอรับความเห็นชอบในแบบและข้อความแห่ง		
กรมธรรม์ประกันภัย เอกสารประกอบหรือแนบท้าย		
กรมธรรม์ประกันภัย แบบละ	๔,๐๐๐	บาท
(๒๔) ค่าขอรับความเห็นชอบการกำหนด		
อัตราเบี้ยประกันภัย แบบละ	๔,๐๐๐	บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิตฉบับปัจจุบันได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน มีบทบัญญัติหลายประการไม่เหมาะสมกับกาลสมัยและไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่กำลังขยายตัวในปัจจุบันและในอนาคต ประกอบกับได้มีการเปลี่ยนฐานะของสำนักงานประกันภัยเป็นกรมการประกันภัย ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับการขยายตัวของธุรกิจประกันชีวิตสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการประกอบธุรกิจประกันชีวิตให้มีความคล่องตัวและสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้เอาประกันภัยเพิ่มขึ้น ตลอดจนควรกำหนดขอบเขตอำนาจและหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เสียใหม่ เพื่อให้สามารถควบคุมและกำกับดูแลกิจการธุรกิจประกันชีวิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย พ.ศ. ๒๕๕๐^[133]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๐ และบรรดากฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้คงใช้บังคับต่อไป ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์แห่งการนำพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งตามวรรคหนึ่งมาใช้บังคับ ให้คำบางคำในพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งนั้น มีความหมายดังต่อไปนี้

(๑) ในพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕

คำว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์” ในมาตรา ๕ ให้หมายความว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง”

คำว่า “รัฐมนตรี” ในมาตรา ๗ วรรคสาม มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๒ มาตรา ๗๗ และมาตรา ๘๘ ให้หมายความว่า “คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย”

คำว่า “อธิบดีกรมการประกันภัย” ในมาตรา ๔ และมาตรา ๑๑๐ วรรคสี่ ให้หมายความว่า “เลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย”

คำว่า “นายทะเบียน” ในมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๘ วรรคสอง และมาตรา ๗๐ ให้หมายความว่า “คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย”

คำว่า “กรรมการประกันภัย” ในมาตรา ๖๑ มาตรา ๘๒ มาตรา ๑๐๙ และ มาตรา ๑๑๐ ให้ความความถึง “สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบ ธุรกิจประกันภัย”

คำว่า “คณะกรรมการ” ในมาตรา ๓๑ (๑๗) ให้ความความถึง “คณะกรรมการบริษัท”

คำว่า “คณะกรรมการ” ในมาตรา ๑๑๑ ให้ความความถึง “คณะกรรมการ เปรียบเทียบ”

(๒) ในพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕

คำว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์” ในมาตรา ๖ ให้ความความถึง “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง”

คำว่า “รัฐมนตรี” ในมาตรา ๘ วรรคสาม มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๗ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๗ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๙๓ ให้ความความถึง “คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย”

คำว่า “อธิบดีกรมการประกันภัย” ในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๑๖ ให้ความความถึง “เลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย”

คำว่า “นายทะเบียน” ในมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๕๑ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๓ วรรคสอง มาตรา ๗๕ และมาตรา ๗๗ ให้ความความถึง “คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย”

คำว่า “กรรมการประกันภัย” ในมาตรา ๖๖ มาตรา ๘๗ มาตรา ๑๑๕ และ มาตรา ๑๑๖ ให้ความความถึง “สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบ ธุรกิจประกันภัย”

คำว่า “คณะกรรมการ” ในมาตรา ๓๓ (๑๖) ให้ความความถึง “คณะกรรมการบริษัท”

คำว่า “คณะกรรมการ” ในมาตรา ๕๗ ให้ความความถึง “คณะกรรมการ ควบคุมบริษัท”

คำว่า “คณะกรรมการ” ในมาตรา ๑๑๗ ให้ความความถึง “คณะกรรมการ เปรียบเทียบ”

(๓) ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ ประสบภัยจากรถ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๐

คำว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์” ในมาตรา ๕ ให้ความความถึง “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง”

คำว่า “รัฐมนตรี” ในมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๐ และ มาตรา ๓๔ ให้ความความถึง “คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกัน ภัย”

คำว่า “ปลัดกระทรวงพาณิชย์” ในมาตรา ๖ ให้ความความถึง “ปลัด กระทรวงการคลัง”

คำว่า “อธิบดีกรมการประกันภัย” ในมาตรา ๑๐ ทวิ วรรคหก ให้ หมายความว่า “คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย”

คำว่า “อธิบดีกรมการประกันภัย” ในมาตรา ๔ มาตรา ๖ และมาตรา ๑๐ ทวิ วรรคสาม ให้ความความถึง “เลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบ ธุรกิจประกันภัย”

คำว่า “กรมการประกันภัย” ในมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๓ และ มาตรา ๓๔ ให้ความความถึง “สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบ ธุรกิจประกันภัย”

คำว่า “ผู้แทนกระทรวงการคลัง” ในมาตรา ๖ ให้ความความถึง “ผู้แทน กระทรวงพาณิชย์”

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราช บัญญัตินี้

มาตรา ๔๙ ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ เงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันวินาศภัย เงินของกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจ ประกันชีวิต เงินของกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย หนังสือสิทธิ และภาระผูกพันของกรมการ ประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวกับงานประกันวินาศภัย งานประกันชีวิต และ งานคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของ สำนักงาน เว้นแต่การดำเนินคดีและการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการหรือลูกจ้างและ เงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำและเงินต่าง ๆ ที่จ่ายควบกับเงินเดือนซึ่งมี ผู้ครองอยู่ให้โอนไปเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงพาณิชย์

มาตรา ๕๐ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะ กรรมการประกอบด้วยปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวง พาณิชย์ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ และให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิบดีกรมการประกันภัย เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งและผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิบดีกรมการประกัน ภัยปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการและเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการชั่วคราวจนกว่า จะมีคณะกรรมการหรือเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๒ ให้ข้าราชการและลูกจ้างของกรม การประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงพาณิชย์ และให้ปฏิบัติ

หน้าที่ในสำนักงาน โดยให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงพาณิชย์

ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานตามวรรคหนึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ เท่ากับที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อน จนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงาน แต่จะแต่งตั้งให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างต่ำกว่าเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่เดิมไม่ได้

มาตรา ๕๒ ข้าราชการและลูกจ้างตามมาตรา ๕๑ ซึ่งสมัครใจเปลี่ยนไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ให้แจ้งความจำนงค์เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สำหรับผู้ไม่ได้แจ้งความจำนงค์ภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้กลับไปปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงพาณิชย์

การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการและลูกจ้างตามมาตราหนึ่งให้ดำรงตำแหน่งใดในสำนักงานให้เป็นไปตามอัตรากำลัง คุณสมบัติและอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้างที่คณะกรรมการกำหนด แต่การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการหรือลูกจ้างซึ่งถูกดำเนินคดี หรือดำเนินการทางวินัยจะกระทำได้เมื่อการดำเนินคดี หรือการดำเนินการทางวินัยนั้นสิ้นสุดลงแล้ว

ให้ออเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำและเงินต่าง ๆ ที่จ่ายควบกับเงินเดือนของข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานตามวรรคสอง ไปเป็นของสำนักงานนับแต่วันที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง

การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการตามมาตราหนึ่งให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

การบรรจุและแต่งตั้งลูกจ้างตามมาตราหนึ่งให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากงานเพราะทางราชการยุบตำแหน่งหรือทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิด และให้ได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันการประกอบธุรกิจประกันภัยได้พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว รูปแบบการประกันภัยมีความหลากหลาย มีเงินหมุนเวียนในธุรกิจนี้หลายหมื่นล้านบาทในแต่ละปี และผู้เอาประกันภัยได้เพิ่มจำนวนขึ้นเป็นอย่างมาก การประกอบธุรกิจประกันภัยจึงมีลักษณะเป็นธุรกรรมทางการเงินประเภทหนึ่งซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อระบบเศรษฐกิจและการเงินของประเทศและต่อผู้เอาประกันภัย ซึ่งเป็นผู้บริโภค องค์การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจประกันภัย จึงต้องมีความคล่องตัวเพื่อให้ทันต่อพัฒนาการของธุรกิจนี้ และต้องมีอิสระในการดำเนินงาน เพื่อให้การกำกับดูแลธุรกิจประกันภัยเป็นไปตามหลักวิชาการด้านการประกันภัย แต่การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจประกันภัยในปัจจุบันเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับลักษณะของการประกอบธุรกิจประกันภัยที่เป็นธุรกรรมทางการเงินที่ควรอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง นอกจากนี้ กรมการประกันภัยมีฐานะเป็นส่วนราชการจึงไม่มีความคล่องตัวและขาดความเป็นอิสระในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจประกันภัย ดังนั้น เพื่อให้การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจประกันภัยและการคุ้มครองสิทธิของผู้เอาประกันภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กรณีจึงสมควรให้มีคณะกรรมการกำกับ

และส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยที่มีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการกำกับดูแล
ธุรกิจประกันภัยขึ้นเป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้
พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑⁽¹³⁴⁾

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราช
กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๕๔ ให้ถือว่าบรรดาบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกัน
ชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบ
ธุรกิจประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราช
บัญญัตินี้ และให้ถือว่าสาขาของบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายดังกล่าวอยู่ก่อนหรือ
ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสาขาของบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจ
ประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราช
บัญญัตินี้ตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดไว้ในการอนุญาต

ในกรณีบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งเป็นบริษัทจำกัด ให้ดำเนิน
การแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดให้แล้วเสร็จภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้บริษัทสามารถ
ประกอบกิจการตามปกติต่อไปได้แต่จะดำเนินการขยายธุรกิจไม่ได้จนกว่าจะดำเนินการ
แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามปี หากดำเนิน
การไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต
ของบริษัทนั้นสิ้นอายุ และให้ถือว่าบริษัทนั้นถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกัน
ชีวิต

การดำเนินการแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดตามวรรคสองให้ดำเนิน
การตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ กรณีใดเป็นการขยายธุรกิจตามวรรคสองให้
นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๗/๖ วรรคสอง และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนมาตรา ๒๗/๖
วรรคหนึ่ง ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๕ ภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บริษัท
ตามมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัตินี้ ดำเนินการแก้ไขสัดส่วนผู้ถือหุ้นหรือ
กรรมการให้เป็นไปตามที่กำหนดในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ.
๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการได้ภายใน
กำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้บริษัทสามารถประกอบกิจการต่อไปได้แต่จะเปิดสาขาเพิ่ม
มิได้

มาตรา ๕๖ ในระหว่างการดำเนินการแปรสภาพบริษัทจำกัดเป็นบริษัท
มหาชนจำกัดตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้

(๑) การโอนหรือรับโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนระหว่างบริษัทจำกัด
กับบริษัทจำกัด หรือบริษัทจำกัดกับบริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจ
ประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๔
มาตรา ๑๔/๑ และมาตรา ๑๔/๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่ม
เติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) การควบบริษัทจำกัดเข้ากันให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่บริษัทที่ตั้งขึ้นใหม่ต้องจดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๔/๒ วรรคสองและวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๓) การควบเข้ากันระหว่างบริษัทจำกัดกับบริษัทมหาชนจำกัดให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๔/๒ วรรคสองและวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๔) การชำระบัญชีหรือการแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิในกรณีที่บริษัทจำกัดที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ประสงค์จะเลิกประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๕) การเพิ่มทุนหรือลดทุนของบริษัทจำกัดตามมาตรา ๕๓ วรรคสองหรือวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ มิให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๒๒๐ มาตรา ๑๒๒๔ มาตรา ๑๒๒๕ และมาตรา ๑๒๒๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาใช้บังคับ

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่คณะกรรมการยังมีได้ออกประกาศเกี่ยวกับเงินกองทุนตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ หรือออกประกาศแล้วแต่ยังไม่มีผลใช้บังคับ ให้บริษัทถือปฏิบัติโดยดำรงเงินกองทุนตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ไปพลางก่อน

การดำเนินการออกประกาศตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๘ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่ตกเป็นของบริษัทตามมาตรา ๓๓ (๙) แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวให้เป็นไปตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๕๙ ให้บริษัทตามมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัตินี้ ดำเนินการให้มีกรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัท หรือที่ปรึกษาของบริษัทมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่ยังมีได้ออกประกาศเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการขออนุญาตหรือการขอต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ หรือมีการออกประกาศแล้วแต่ยังไม่มีผลใช้บังคับ การพิจารณาอนุญาตให้เป็นไปตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๑ ให้บุคคลซึ่งได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากนายทะเบียน ให้เป็นผู้รับรองรายงานการคำนวณความรับผิดชอบตามกรรมธรรม์ประกันภัยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สามารถรับรองรายงานการคำนวณความรับผิดชอบตามกรรมธรรม์ประกันภัยต่อไปได้จนกว่าหนังสือให้ความเห็นชอบจะสิ้นอายุ

มาตรา ๖๒ เมื่อพ้นกำหนดแปดปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นนักคณิตศาสตร์ประกันภัยต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๘๓/๓ (๒) เท่านั้น

กำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจะขยายออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้ แต่ต้องไม่เกินสองปี

มาตรา ๖๓ ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยโอนเงิน ทรัพย์สิน และหนี้ของกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาไปเป็นของกองทุนประกันชีวิต

มาตรา ๖๔ ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๖๕ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ เงื่อนไข หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ เงื่อนไข หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ เงื่อนไข หรือคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมานาน และปรากฏว่าหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำกับดูแลบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ตัวแทนประกันชีวิต และนายหน้าประกันชีวิตในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองประชาชนและผู้เอาประกันภัย ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นเพื่อคุ้มครองประชาชนและผู้เอาประกันภัย และพัฒนาการประกอบธุรกิจประกันชีวิตให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘⁽¹³⁵⁾

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๑๑ บริษัทประกันชีวิตซึ่งได้รับอนุญาตหรือผ่อนผันให้มีผู้ถือหุ้นหรือกรรมการตามมาตรา ๑๐ วรรคสองหรือวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ อยู่

ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงมีผู้ถือหุ้นหรือกรรมการ แล้วแต่กรณี ได้ต่อไปตามที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยหรือได้รับการผ่อนผันจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่บริษัทประกันชีวิตถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตภายหลังการจัดตั้งกองทุนประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อกองทุนประกันชีวิต ผู้ชำระบัญชี หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไว้แล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่ได้รับการชำระหนี้ ให้ดำเนินการตามแต่กรณี ดังนี้

(๑) ในกรณีที่อยู่ระหว่างการชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญช้นำหลักทรัพย์ประกันและเงินสำรองที่ได้รับการส่งมอบจากนายทะเบียนมาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่ยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชีเฉพาะเจ้าหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้งตามส่วนเฉลี่ยของมูลหนี้ก่อนที่จะร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้บริษัทล้มละลาย หลังจากนั้นให้ผู้ชำระบัญชีออกหนังสือรับรองให้เจ้าหนี้แต่ละราย รวมทั้งให้แจ้งข้อมูลรายชื่อเจ้าหนี้ จำนวนหนี้ จำนวนหนี้ที่ได้รับชำระแล้ว จำนวนหนี้คงเหลือ และรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหนี้ดังกล่าวให้นายทะเบียนและกองทุนประกันชีวิตทราบ และเมื่อกองทุนได้รับแจ้งแล้ว ให้นำมาตรา ๘๕/๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) ในกรณีที่อยู่ระหว่างกระบวนการล้มละลาย ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นำหลักทรัพย์ประกันและเงินสำรองที่ได้รับการส่งมอบจากนายทะเบียนหรือผู้ชำระบัญชีมาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามกระบวนการล้มละลายเฉพาะเจ้าหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้งตามส่วนเฉลี่ยของมูลหนี้ และแจ้งข้อมูลรายชื่อเจ้าหนี้ จำนวนหนี้ จำนวนหนี้ที่ได้รับชำระแล้ว จำนวนหนี้คงเหลือ และรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหนี้ดังกล่าวให้นายทะเบียนและกองทุนประกันชีวิตทราบ และเมื่อกองทุนได้รับแจ้งแล้ว ให้นำมาตรา ๘๕/๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยไม่ได้ยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชีหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อกองทุนประกันชีวิตภายในเวลาที่กองทุนประกาศกำหนดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กองทุนตรวจสอบจำนวนหนี้ที่เจ้าหนี้ดังกล่าวแต่ละรายมีสิทธิได้รับชำระหนี้ทุกสัญญาารวมกัน และให้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ดังกล่าวเฉพาะเจ้าหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้งตามมูลหนี้ แต่ไม่เกินรายละหนึ่งล้านบาท พร้อมทั้งแจ้งผู้ชำระบัญชีหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ

เมื่อกองทุนประกันชีวิตชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยไปแล้วตาม (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี ให้กองทุนเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ที่เท่ากับจำนวนเงินที่กองทุนได้จ่ายไปโดยไม่ถือว่าเป็นหนี้ตามมาตรา ๙๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และหากเจ้าหนี้ที่ได้อื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้แล้วในคดีล้มละลาย ให้กองทุนเข้ารับช่วงสิทธิตามคำขอรับชำระหนี้ที่เจ้าหนี้ได้อื่นไว้แล้ว เฉพาะส่วนที่กองทุนได้จ่ายไป โดยกองทุนไม่ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ใหม่

มาตรา ๑๓ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ... จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่โครงสร้างผู้ถือหุ้น และกรรมการของบริษัทตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่เหมาะสมกับสภาพการประกอบธุรกิจประกันชีวิตในปัจจุบัน อีกทั้งหากบริษัทล้มละลายหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต กองทุนประกันชีวิตจะเข้าไปช่วยเหลือเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยได้ต่อเมื่อกระบวนการตามกฎหมายล้มละลายเสร็จสิ้นแล้วเท่านั้น ซึ่งทำให้กองทุนไม่สามารถคุ้มครองเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยได้ทันทั่วทั้งที่สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับโครงสร้างผู้ถือหุ้นและกรรมการของบริษัท และกองทุนประกันชีวิตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๐⁽¹³⁶⁾

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๕ เฉพาะในส่วนที่สันนิษฐานให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษทางอาญาร่วมกับการกระทำความผิดของนิติบุคคล โดยไม่ปรากฏว่ามีการกระทำหรือเจตนาประการใดอันเกี่ยวกับการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๙ วรรคสอง เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ และต่อมาศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยในลักษณะดังกล่าวทำนองเดียวกัน คือ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๗๔ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๗๘ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ มาตรา ๒๘/๔ และพระราชบัญญัติปู้ย พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๗๒/๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๙ วรรคสอง เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ ดังนั้นเพื่อแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวและกฎหมายอื่นที่มีบทบัญญัติในลักษณะเดียวกันมิให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒⁽¹³⁷⁾

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๒๑ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย

พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และใบอนุญาตยังไม่สิ้นสุดในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๒ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวแทนประกันชีวิตและนายหน้าประกันชีวิต มีบทบัญญัติหลายประการไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการนำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในธุรกิจประกันภัยมากขึ้น และมีการฉ้อโกงการประกันภัยทั้งจากตัวแทนประกันชีวิต นายหน้าประกันชีวิต และบุคคลภายนอกเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนและระบบธุรกิจประกันภัย สมควรแก้ไขหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำกับดูแลตัวแทนประกันชีวิตและนายหน้าประกันชีวิตใหม่ เพื่อให้การควบคุมและกำกับดูแลการประกอบธุรกิจประกันภัยเป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งเพื่อเป็นการคุ้มครองประชาชนและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ธุรกิจประกันภัย โดยการปรับปรุงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของตัวแทนประกันชีวิตและนายหน้าประกันชีวิต รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการปฏิบัติของตัวแทนประกันชีวิตและนายหน้าประกันชีวิตให้มีความชัดเจน ตลอดจนกำหนดโทษในกรณีที่ตัวแทนประกันชีวิตและนายหน้าประกันชีวิตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและกรณีบุคคลภายนอกฉ้อโกงผู้เอาประกันภัยและประชาชนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕^[138]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๓๗ เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เป็นความผิดทางพินัยตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง ประกอบกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายได้กำหนดให้มีการปรับปรุงกฎหมายในการกำหนดโทษอาญาให้เหมาะสมกับสภาพความผิดหรือกำหนดมาตรการลงโทษให้เหมาะสมกับการกระทำความผิด และฐานะของผู้กระทำความผิดเพื่อให้บุคคลต้องรับโทษหนักเกินสมควร หรือต้องรับภาระในการรับโทษที่แตกต่างกันอันเนื่องมาจากฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน เนื่องจากกรณีกฎหมายกำหนดโทษปรับ ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมสามารถชำระค่าปรับได้ แต่ผู้มีฐานะยากจนและไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระค่าปรับได้จะถูกกักขังแทนค่าปรับอันกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างรุนแรง ประกอบกับเมื่อคำนึงถึงข้อห้ามหรือข้อบังคับที่กฎหมายกำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติแล้ว จะพบว่าข้อห้ามหรือข้อบังคับจำนวนมากอาจรุกล้ำเข้าไปในสิทธิพื้นฐานหรือสร้างภาระอันเกินสมควรแก่ประชาชน และนับวันจะมีกฎหมายตราออกมากำหนดการกระทำให้เป็นความผิดมากขึ้น หลายกรณีทำให้ประชาชนกลายเป็นผู้กระทำความผิดเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ บางกรณีกระทำไปเพราะความยากจนเหลือทนทาน และเมื่อได้กระทำความผิดแล้ว ก็ต้องถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา เช่น ถูกจับกุม คุมขัง พิมพ์ลายนิ้วมือ และลงบันทึกประวัติอาชญากรเป็นประวัติติดตัวตลอดไป และในที่สุดไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ กระบวนการที่กล่าวมาย่อมสร้างรอยด่างให้เกิดแก่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ถ้ามีทางใดที่จะป้องกันมิให้ประชาชนต้องตกเข้าสู่กระบวนการนั้นได้ จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนและขจัดความเหลื่อมล้ำในสังคมลงได้ตามสมควร แม้ว่าการกำหนดมาตรการอันเป็นโทษที่ผู้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมีเพื่อให้กฎหมายมีสภาพบังคับ แต่โทษนั้นก็ไม่จำเป็นต้องใช้โทษอาญาเสมอไป ซึ่งนานาประเทศได้เริ่มปรับเปลี่ยนบทลงโทษจากความผิดอาญาเป็นมาตรการอื่นที่มีใช้โทษอาญามากขึ้น รวมทั้งการใช้มาตรการอื่นแทนการลงโทษทางอาญา เช่น การคุมประพฤติกรณีจึงสมควรที่ประเทศไทยจะพัฒนากฎหมายไทยให้สอดคล้องกับนานาประเทศ และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนยิ่งขึ้น โดยปรับเปลี่ยนโทษอาญาบางประการที่มุ่งต่อการปรับเป็นเงินตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ เปลี่ยนเป็นมาตรการปรับเป็นพินัยที่สร้างขึ้นใหม่ไม่ให้มีสภาพเป็นโทษอาญา โดยกำหนดหลักเกณฑ์ให้ใช้ดุลพินิจกำหนดค่าปรับที่ต้องชำระให้เหมาะสมกับสภาพความร้ายแรงแห่งการกระทำ และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดให้สอดคล้องกัน และในกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่มีเงินชำระค่าปรับ อาจขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนการชำระค่าปรับได้ โดยไม่มีการกักขังแทนค่าปรับดังเช่นที่เป็นอยู่ในคดีอาญา การเปลี่ยนสภาพบังคับไม่ให้เป็นโทษอาญาโดยกำหนดวิธีการดำเนินการขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะนี้ ย่อมจะช่วยทำให้ประชาชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการทางอาญา และไม่มีประวัติอาชญากรรมติดตัวอีกต่อไป การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะเป็นกลไกทางกฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมและขจัดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๗๗ และมาตรา ๒๕๘ ค. ด้านกฎหมาย (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย นอกจากนั้น สำหรับกฎหมายบางฉบับที่กำหนดให้มีโทษทางปกครอง แต่บัญญัติให้ฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับทางปกครองไว้แล้ว สมควรเปลี่ยนโทษดังกล่าวเป็นมาตรการปรับเป็นพินัยเช่นเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

- [1] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙/ตอนที่ ๕๖/หน้า ๑/๑๐ เมษายน ๒๕๓๕
- [2] มาตรา ๕ นิยามคำว่า “บริษัท” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [3] มาตรา ๕ นิยามคำว่า “เงินกองทุน” ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [4] มาตรา ๕ นิยามคำว่า “คณะกรรมการ” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [5] มาตรา ๕ นิยามคำว่า “กองทุน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [6] มาตรา ๕ นิยามคำว่า “นายทะเบียน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [7] มาตรา ๕/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒
- [8] มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [9] มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [10] มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [11] มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘
- [12] มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [13] มาตรา ๑๔/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [14] มาตรา ๑๔/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [15] มาตรา ๑๔/๓ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [16] มาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [17] มาตรา ๑๖ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [18] มาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [19] มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [20] มาตรา ๑๙ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [21] มาตรา ๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [22] มาตรา ๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [23] มาตรา ๒๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

- [illegible]

- [illegible]

- [illegible]

- [illegible]

- [125] มาตรา ๑๑๔/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [126] มาตรา ๑๑๔/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [127] มาตรา ๑๑๔/๓ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒
- [128] มาตรา ๑๑๔/๔ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒
- [129] มาตรา ๑๑๔/๕ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒
- [130] มาตรา ๑๑๗/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [131] มาตรา ๑๑๗/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [132] อัตราค่าธรรมเนียม แก้อไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
- [133] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔/ตอนที่ ๔๙ ก/หน้า ๓/๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๐
- [134] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๒๖ ก/หน้า ๑/๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑
- [135] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒/ตอนที่ ๑๕ ก/หน้า ๒๓/๕ มีนาคม ๒๕๕๘
- [136] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔/ตอนที่ ๑๘ ก/หน้า ๑/๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
- [137] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖/ตอนที่ ๖๘ ก/หน้า ๓๕/๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒
- [138] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙/ตอนที่ ๖๖ ก/หน้า ๒๒/๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕